Элим деб, юртим деб ёниб яшаш керак!

ТУРКИСТОН

YOŞLARNING IJTIMOIY – SIYOSIY GAZETASI

1996 йил 4 май. Шанба. № 28 (14326)

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ФАРМОНИ

ҒАЛАБА КУНИ БАЙРАМИ МУНОСАБАТИ БИЛАН ИККИНЧИ ЖАҲОН УРУШИ ҚАТНАШЧИЛАРИНИ РАҒБАТЛАНТИРИШ ТЎҒРИСИДА

Иккинчи жаҳон уруши қатнашчиларининг Ўзбекистон Республикаси давлат манфаатларини ҳимоя қилишдаги катта хизматлари учун ва 9 май Ғалаба куни байрами муносабати билан:

1. Иккинчи жаҳон уруши ногиронлари ва қатнашчилари, шунингдек, байналмилал жангчилардан бўлган ногиронлар энг оз иш ҳақининг 2,5 баравар миқдоридаги пул мукофоти билан тақдирлансин.

2. Ушбу Фармонни амалга ошириш билан боғлиқ харажатлар республика бюджети маблағлари ҳисобидан қоплансин.

3. Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги, Марказий банки, Ижтимоий таъминот вазирлиги, Мудофаа вазирлиги, Ички ишлар вазирлиги, Миллий хавфсизлик хизмати ушбу мукофотнинг тўланишини таъминласинлар.

4. Дам олиш куни 1996 йил 12 май якшанбадан 1996 йил 10 майга кўчирилсин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти

И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1996 йил 1 май.

Ўзбекистон Республикаси Президенти И. А. КАРИМОВга

Чернобиль фалокатининг 10 йиллигига бағишланган йиғилиш қатнашчилари

МУРОЖААТИ

Муҳтарам Ислом Абдуғаниевич!

Биз, Чернобиль АЭСда рўй берган авария оқибатини тугатишда иштирок этганлар бу фожиали фалокатнинг 10 йиллиги муносабати билан тўпланиб Ўзбекистонда амалга оширилаётган иқтисодий ва ижтимоий ислоҳотларни юксак азму қарор ва кўтаринки руҳ ила қўллаб-қувватлаймиз.

Чернобиль фалокати бебош радиация ношуд ва масъулиятсиз одамлар қўлида қанчалик хатарли эканлигини кўрсатди. Бу фожиа миллионлаб оилаларга зиён ва қайғу келтирди. Ўн йил ўтгандан сўнг ҳам бу фалокат мустақил давлатлар мамлакатлари халқларига келтирган иқтисодий ва ижтимоий зарарни ҳисоблаб чиқиш мушкул.

Биз, Чернобиль оқибатлари ўзимиз ва оиламизга қандай уқубатлар келтирганини бошқалардан кўра кўпроқ тушунган ҳолда Ўзбекистон ҳукуматининг ёрдами ва мададини муттасил ҳис қилиб турибмиз.

Республика раҳбарияти мавжуд иқтисодий қийинчиликларга қарамай МДҲ мамлакатлари ичида биринчи бўлиб Чернобиль фалокати ногиронлари ва қатнашчиларини ижтимоий қўллаб-қувватлаш бўйича амалий чоралар кўрди ва бугунги кунда шу мақсадга катта маблағ йўналтиряпти.

Ғамхўрлик учун самимий миннатдорчилик билдирар эканмиз, ҳуқуқий, чинакам демократик жамият қуришдек эзгу ишда Сизга катта муваффақиятлар тилашга рухсат бергайсиз.

ПРЕЗИДЕНТ ҲУЗУРИДА ҚАБУЛ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов 3 май куни мамлакатимизда меҳмон бўлиб турган БМТнинг наркотик моддалар устидан назорат қилиш бўйича дастури ижро этувчи директори Жиоржио Жиакомеллини қабул қилди.

Президент Ислом Каримов БМТнинг наркотик моддалар устидан назорат қилиш бўйича дастури дунё миқёсида кенг фаолият юритаётгани, жумладан, Ўзбекистонда ҳам гиёҳвандликка қарши кураш борасида ўтказилаётган тадбирларда фаол иштирок этаётганини таъкидлади.

Учрашувда Марказий Осиёни қорадори маҳсулотлари олиб ўтиладиган ҳудудга айланишига йўл қўймаслик, минтақада наркобизнес кучайишининг олдини олишда БМТнинг наркотик моддалар устидан назорат қилиш бўйича дастури билан ўзаро куч ва ғайратларни бирлаштиргандагина муваффақиятли курашиш мумкинлиги қайд этилди. Шунингдек, мазкур халқаро ташкилот билан ҳамкорликни янада ривожлантиришга оид бошқа масалалар ҳам муҳокама қилинди.

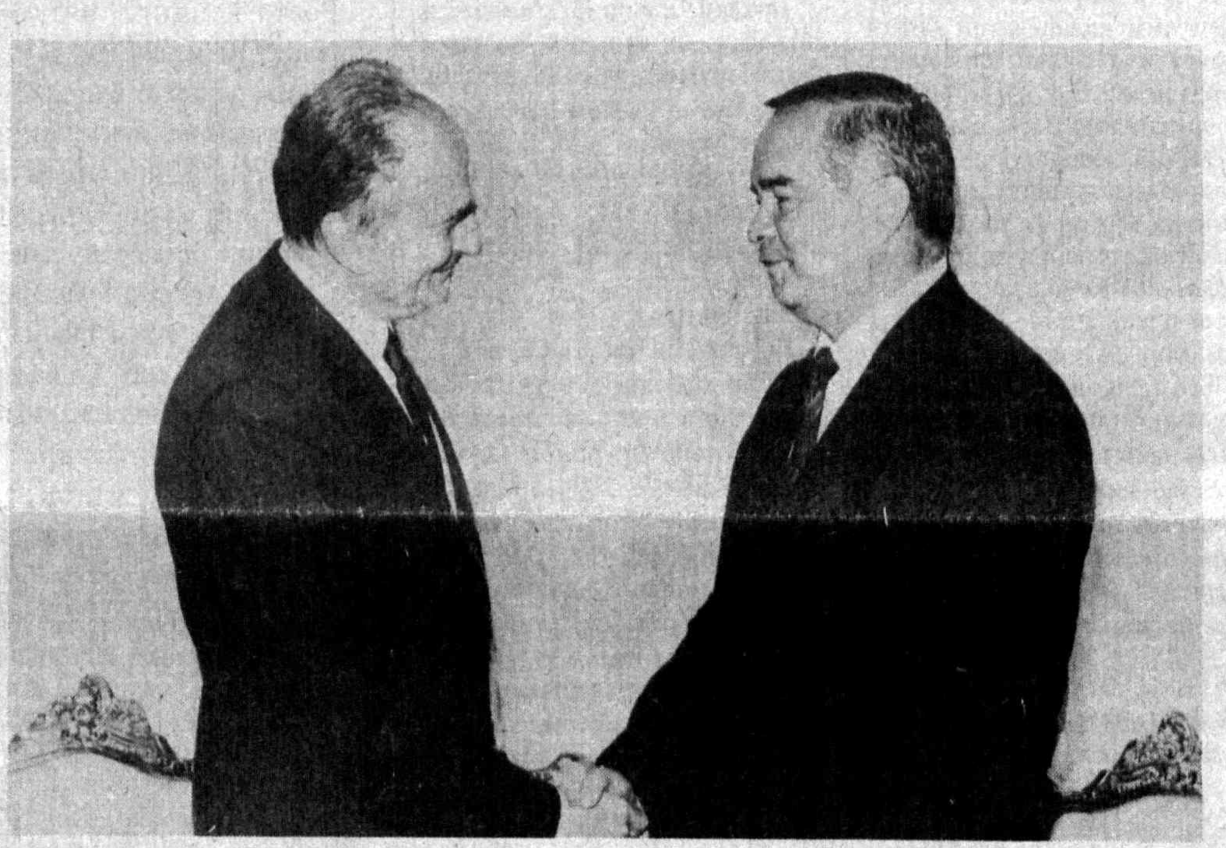

Суратда: Қабул пайти. *Суратчи: Р. НУРИТДИНОВ.*

Қабулда Ўзбекистон ташқи ишлар вазири А. Комилов иштирок этди.

Қабул чоғида БМТнинг Ўзбекистондаги доимий вакили Холид Малик ҳозир бўлди.

(ЎзА).

ИШОНЧ ЁРЛИҚЛАРИ ТОПШИРИЛДИ

Филиппин Республикасининг мамлакатимиздаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси этиб тайинланган Самуэл Рамел 3 май куни Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовга ишонч ёрлиғини топширди.

Президент Ислом Каримов элчини юртимизга ташрифи ва шарафли хизмат вазифасини бажаришга киришгани билан қутлади. Осиё минтақасидаги икки мамлакат ўртасида ҳамкорлик алоқаларининг ривожланиши Ўзбекистон ва Филиппин халқи манфаатларига хизмат қилишини таъкидлар экан, элчининг бу муносабатларни мустаҳкамлаш борасидаги фаолиятига муваффақият тилади.

Элчи Президент Ислом Каримовга Филиппин давлати ва халқи тарихи ҳақида сўзлаб берди ҳамда ўз мамлакати Марказий Осиёда муҳим ўрин тутган, мустақилликни мустаҳкамлаш йўлидан дадил одимлаётган Ўзбекистон билан алоқаларни мустаҳкамлаш тарафдори эканини қайд этди.

***

Шу куни Қирғизистон Республикасининг мамлакатимиздаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси этиб тайинланган Ботирали Сидиқов ҳам Ўзбекистон Президенти Ислом Каримовга ишонч ёрлиғини топширди.

Ислом Каримов элчини юксак ва масъулиятли лавозимга тайинлангани билан қутлаб, Ўзбекистон ва Қирғизистон халқлари азалдан бир дарёдан сув ичиб, ўзаро дўст ва ҳамкор бўлиб келганини қайд этди. Юртбошимиз истиқлолни қўлга киритган икки мустақил давлат ўзаро муносабатларни янги ҳуқуқий асосда мустаҳкамлаш йўлидан бораётганини мамнуният билан таъкидлар экан, элчининг халқларимиз қардошлик ришталарини мустаҳкамлашда муносиб ҳисса қўшишига ишонч билдирди.

Элчи Ўзбекистон ва Қирғизистон ўртасидаги тобора ривожланиб бораётган икки томонлама ва Марказий Осиё ягона иқтисодий ҳудуди доирасидаги ҳамкорлик муносабатлари азалдан қардош халқларимиз манфаатларига хизмат қилишини айтди. Шарафли ва айни пайтда масъулиятли элчилик фаолиятини Ўзбекистон ва Қирғизистон халқларининг дўстлиги ва ҳамкорлигини янада кенгайтириш ҳамда мустаҳкамлашга қаратишини таъкидлади.

***

Норвегия Қироллигининг Ўзбекистондаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси этиб тайинланган Пер Тресселт ҳам 3 май куни мамлакатимиз Президенти Ислом Каримовга ишонч ёрлиғини топширди.

Ўзбекистон раҳбари П. Тресселтнинг элчи этиб тайинланиши Ўзбекистон билан Норвегия Қироллиги ўртасидаги муносабатлар ривожига кучли туртки беришини таъкидлади. Элчининг ўзаро алоқаларнинг кенгайиши ва мустаҳкамланиши йўлидаги фаолиятида муваффақият тилади.

П. Тресселт Ўзбекистон Президентига Норвегия Қиролининг саломини ва икки мамлакат ўртасида ўрнатилган дипломатия муносабатлари ривожланаётганидан мамнуниятини етказди. Элчилик фаолиятида Норвегия ва Ўзбекистон халқлари дўстлиги ва ҳамкорлиги алоқаларини мустаҳкамлашга муносиб ҳисса қўшиш ниятида эканини айтди.

Ишонч ёрлиқларини топшириш маросимларида Ўзбекистон Республикаси ташқи ишлар вазири Абдулазиз Комилов иштирок этди.

(ЎзА).

МАЙДОНДА ҲОКИМЛАР...

Спортнинг теннис тури мамлакатимизда кун сайин ривожланиб , оммавийлашиб бормоқда. Айни пайтда водий ҳудудларида «Олтин водийда теннис» шиори остида «Челленжер» туркумидаги халқаро мусобақалар давом этмоқда. 6—8 май кунлари эса Тошкентда анъанавий «Ҳавас» турнири ўтказилади. 6 май куни пойтахтдаги «Динамо» стадионида бу мусобақани тантанали равишда очилиш маросими бўлади.

Шу муносабат билан кеча турнирга бағишланган матбуот конференцияси бўлиб ўтди. Унда «Ҳавас» анъанавий теннис турнири ташкилий қўмита раиси, Ўзбекистон Республикаси соғлиқни сақлаш вазири Шавкат Каримов журналистларни мусобақа олдига қўйилган вазифалар, унинг мақсадлари билан батафсил таништирди.

— Асосий мақсадимиз, — деди жумладан Ш. Каримов, — Инсон саломатлиги учун катта аҳамиятга эга бўлган бу спорт турини халқимиз орасида тобора оммавийлаштиришдир. Спортнинг бу тури билан барча —'етти яшардан етмиш яшаргача бўлган кишилар шуғулланишлари мумкин. Мақсад ким кучли эканлигини аниқлашгина эмас, шу билан бирга, мутасадди ўртоқларда теннисга бўлган қизиқишни ошириш ҳамдир.

Шунингдек, бу мусобақа кейинчалик вилоят марказларида ҳам ўтказилиши кўзда тутилган. Бунинг учун барча шарт-шароитлар етарли. Мамлакатимизнинг барча вилоятларида халқаро стандартларга жавоб берадиган теннис кортлари қурилмоқда. Ўйлаймизки, яқин орада спортнинг бу тури халқимизнинг энг севимли ўйинларидан бирига айланиб қолади.

Матбуот конференциясида «Ҳавас» анъанавий теннис умуммусобақасининг бош ҳаками Генрих Дашевский мусобақани ўтказиш тартиби, ўйин қонун-қоидалари ҳақида йиғилганларга тушунтириш берди.

Шуниси қизиқки, турнирда Вазирлар Маҳкамаси ва парламент аъзолари, вилоят, туман, шаҳар, ҳокимлари йирик корхоналар раҳбарлари вакиллари уч гуруҳга бўлиниб куч синашади.

Ўйин томошалари барча томошабинлар учун бепул. Халқаро стандартлардаги майдонларда ҳокимлар беллашуви ниҳоятда кам учрайдиган ҳодиса. Фурсатни бой бермайлик десангиз бу қизиқарли баҳсларни албатта томоша қилинг.

Мусобақа финали 8 май куни «Юнусобод» теннис майдонида ўтказилади. Ғолибликка эришиш учун ҳокимларимиз анча тер тўкишларига тўғри келади.

А. БОБОЕВ,
«Туркистон» мухбири.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЛЮТА БИРЖАСИДА

Ўзбекистон Республикаси Валюта биржасида 1996 йил 3 майда бўлиб ўтган савдода Ўзбекистон Республикасининг хорижий валютада операцияларни амалга ошириш ҳуқуқига эга бўлган банклари иштирок этди.

Сотув ҳажми 27,44 миллион АҚШ долларини ташкил этди. Бир АҚШ долларининг қиймати — 37,50 сўм даражасида қайд этилди.

Валюта қийматини белгилаш чоғида Ўзбекистон Республикаси Марказий банки мазкур валюталарни ушбу қийматда сотиш ёки сотиб олиш мажбуриятини олмаган.

Фармон ва ижро

ФУТБОЛ ШАРАФИ

Озод ПАРМОНОВ,
Қашқадарё вилояти ҳокими, вилоят футбол федерациясининг президенти

Футболга фақатгина спортнинг оддийгина бир тури сифатида қараш хатодир. Футбол, умуман спортнинг барча тури соғлом авлодни тарбиялаш, кўнгилларимизда миллий ғурур, ифтихор туйғуларини шакллантиришда беқиёс аҳамиятга эга. Мустақиллик шарофати билан мамлакатимизда бўлгани каби Қашқадарё вилоятида ҳам халқ севган ўйин — футболга қизиқиш кучаймоқда.

Вилоят футбол федерациясини бошқариш менга масъулият, айни пайтда ҳузур бахш этади. Мен футболни ўзим туғилиб ўсган Қамаши туманидаги Қорабоғ қишлоғида каттароқ болалар завқ билан тўп суришганини кўрган пайтларимдаёқ ёқтириб қолганман. Кейинроқ ўзим ҳам ўйинга қўшилдим, аввал мактаб жамоасида, сўнгра Москва ва Тошкентда талабалар жамоаларида ўйнадим.

Фақат мамлакатимиздаги эмас, чет эллардаги футбол янгиликлари билан ҳамиша хабардор бўлишга ҳаракат қиламан. Вилоятимизда футболнинг ривожини кам деганда 25 йилдан буён кузатиб бораяпман. Масъул лавозимларда ишлар эканман, кучим ва имкониятим даражасида шу соханинг ривожланишига таъсир кўрсатишга интилдим. Чунки Қашқадарёликларнинг соғлом бўлиши учун курашнинг энг жиддий бу жабҳасида ишнинг чеку-чегараси йўқ. Қашқадарё вилояти футболи эришган бугунги ютуқлар эндиликда бизни асло қониқтирмайди.

Футболни янада ривожлантириш учун Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси 1996 йил 17 январда қабул қилган «Ўзбекистонда футболни ривожлантиришнинг ташкилий асослари ва тамойилларини тубдан такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарорининг аҳамияти беқиёсдир. Биз жаҳондаги кўпгина давлатларнинг раҳбарлари спортнинг бу турини севишини, етакчи тренерлар, футболчилар билан дўстона муносабатда эканлигини, севимли командалари иштирокидаги ўйинларга жон деб боришларини биламиз. Бироқ, бизнинг ёш мустақил давлатимизда футболни ривожлантиришда республикамиз Президенти Ислом Абдуғаниевич Каримов кўрсатаётганчалик жонкуярлик, чинакам оталарча ғамхўрлик дунёдаги бирор бир мамлакатда йўқ.

Шахсан Президентимизнинг ташаббуси билан мамлакатимизда футболнинг жадал ўсиши ва ривожланиши, унинг халқаро майдондаги обрўси ортиши учун ҳал қилувчи аҳамиятга молик бўлган умумдавлат даражасидаги қатор ҳужжатлар қабул қилинди. Бу ғамхўрликлар ҳозирнинг ўзида яхши самара бермоқда. 1995 йилда Япониянинг Хиросима шаҳрида бўлиб ўтган Осиё ўйинларида Ўзбекистон терма жамоаси футболчилари спорт дунёсини ҳайратга солдилар. Мана шу зафардан сўнг фақат ажойиб футболчиларимиз ҳақидагина эмас, балки халқаро даражадаги футбол усталарини тарбиялаб етиштирган мамлакат ҳақида ҳам ғоят ҳурмат билан гапирадиган бўлдилар. Аҳолиси 1 миллиарддан ортиқ бўлган Хитой давлатининг раҳбари эса Президентимиз билан суҳбатда Ўзбекистон футболчиларининг битта олтин медали учун хитойликлар Осиё ўйинларида олган барча олтин медалларини беришга тайёр эканлигини изҳор этди.

Мана кўриниб турибдики, футбол фақат севимли ўйин бўлиб қолмасдан катта сиёсат ҳам экан. Афсуски, турли даражадаги раҳбарлар баъзан бу ҳақиқатни ҳамиша ҳам эсда тутишмайди. Республика Вазирлар Маҳкамасининг 17 январдаги қарорини кенг маънода тушунмоқ лозим. Футболни зарур даражага кўтарсак, спортнинг бошқа турлари ҳам унинг орқасидан кўтарилаверади.

Ҳозир вилоятда хотиржамлик учун вақт йўқ. Биз шаҳар ва туман ҳокимларини вилоят ҳокимлигида суҳбатга чақириб, қарорни бажариш юзасидан биринчи даражали вазифаларни белгилаб олдик. Вилоятдаги ўйингоҳларни қисқа муддатда халқаро талаблар даражасида қайта таъмирлашга ва янгиларини қуриш билан шуғулланишга қарор қилинди.

Қарши шаҳридаги «Меҳнат» стадионини тубдан таъмирлаш бўйича улкан ишлар амалга оширилмоқда. Бу ишлар тугагач, унинг минбари илгаригига нисбатан қарийб икки баравар кўп томошабин сиғдира оладиган, майдони эса халқаро талабларга мувофиқ келадиган бўлади. Қўл тўпи, волейбол, баскетбол, бокс, кураш ва бошқа спорт турлари машғулотларини ўтказиш учун махсус заллар қурилмоқда ва жиҳозланмоқда. Қўшимча ёрдамчи бинолар ҳам барпо этилади. Бу ерда спортчилар ўйин тугагандан кейин дарҳол иссиқ душ қабул қилиш имкониятига эга бўладилар. Кийим ечиб, кийиладиган хоналар, ҳакамлар хоналари ФИФА талабларига мувофиқ жиҳозланмоқда, телефон ва телефакс алоқаси йўлга қўйилади.

Ишқибозлар ҳам унутилгани йўқ. Улар учун стадионда энг қулай имкониятлар яратилади — тамаддихонадан тортиб, танаффус пайтида турли-туман томоша тадбирлари ташкил этишгача ҳамма имкониятлар кўзда тутилган.

Қаршидаги «Геолог» ўйингоҳини янги мавсумга тайёрлаш учун ҳам кўп иш қилинди. Ўйингоҳ бу йил ҳамиша банд бўлади. Чунки «Меҳнат» ва Ғузордаги стадион таъмирланиб бўлгунга қадар, биринчи табақада қатнашувчи «Динамо -Насаф» ва «Шўртан» командалари иштирокидаги ўйинлар шу ерда ўтказилади.

Муборак газни қайта ишлаш заводи раҳбариятининг куч-ғайрати билан Муборакдаги Б.Вафоев номидаги ўйингоҳ республикамиздаги энг яхши спорт иншоотларидан бирига айланди. Олий табақа мастерлар командалари сафида қатнашаётган Муборакнинг «Машъал» жамоаси янги стадионда ўзининг кўп сонли ишқибозларини чиройли ва самарали ўйинлари билан хушнуд этишни бошлади.

Шу йилдан бошлаб вилоят футбол федерацияси ҳам ҳуқуқий шахс мақомини олади, ўзининг муҳри ва банкдаги ҳисобига эга бўлади. Тўғри, вилоятимизда хўжалик ҳисобидаги федерация тузиш бироз кечикди. Ҳолбуки, республикамизнинг бир қатор вилоятларида, энг аввало, Фарғона водийсида Федерациялар кўп йилдан бери мавжуд бўлиб, футболга режали ва манфаатли раҳбарлик қилиш соҳасида улар бой тажриба тўпладилар. Шунинг учун ҳам Фарғонанинг «Нефтчи» ва Наманганнинг «Навбаҳор» жамоалари Ўзбекистон биринчилиги ва кубок мусобақаларида ҳамда халқаро майдонда муваффақият қозонганини асло тасодифий деб бўлмайди.

Биз эндиликда кўп йиллар мобайнида йўл қўйилган қолоқликка барҳам бериш учун икки-уч карра кўпроқ куч-ғайрат сарфлаб ишлашимиз керак. Вилоят футбол федерациясининг мақоми тез орада тубдан ўзгаради. Биз энг аввало бошқаришнинг буйруқбозлик услубидан воз кечишимиз, унинг демократик жиҳатларини кўпроқ ривожлантиришимиз керак. Худди мана шу соҳада футбол мутахассислари ва спортнинг бу тури фахрийлари тўплаган тажриба бизга қўл келади. Уларнинг ғайрат-шижоати ва амалий ёрдамисиз улкан футбол хўжалигини жойидан силжитишимиз қийин бўлади. Биз федерация мажлисларини расмиятчилик учун ўтказишдан бутунлай воз кечиш, бу ишни фақат вилоят марказидагина эмас, балки жойларда ҳам такомиллаштиришнинг долзарб масалаларини жамоа бўлиб ҳал қилиш ниятидамиз.

Республикада футболнинг профессионал асосда ўтиши спортнинг бу турини ривожлантиришга катта туртки бўлди. Афсуски, барча футболчилар ҳам буни тўғри тушунаётганлари йўқ. Уларнинг айримлари профессионал мақом олгандан сўнг касб маҳоратини ошириш учун кўп куч-ғайрат сарфламаса ҳам ўз-ўзидан моддий таъминотим яхши бўлиб кетади деб ўйламоқдалар.

Мен бу фикрни айтиб, вилоятимиздаги олий ва биринчи табақа жамоаларининг кўпгина ўйинчиларини хафа қилиш мақсадидан йироқман. Агар биз жиддий мавзуда жиддий гап бошлаган эканмиз, очиқ айтишим керак, ҳақиқий футбол профессионаллари бизда кўп эмас. Кўпчилик ўйинчилар профессионалчасига маош олиб, ишга ҳаваскорчасига ёндашишни ҳохлайдилар. Биз барча мавжуд воситалар орқали бундай носоғлом кайфият билан курашиш ниятидамиз. Яхши иш ҳақи ва мукофотни ишлаб топиш керак. Бироқ ўйинда ўзини кўрсата олган футболчилардан бирортаси ҳам иш ҳақи ёмонлиги ёки турмуш шароити йўқлиги туфайли вилоятимизни тарк этмайди.

Бизда болалар ва ўсмирлар футболи энг оғриқли муаммо ҳисобланади. Шу йилга қадар болалар устозлари меҳнатининг моддий ва маънавий жиҳатлари энг паст даражада эди. Шунинг учун ҳам яхшироқ даромад илинжида кўпгина мураббийлар ишлаб чиқаришга ёки тадбиркорликка ўтиб кетишди. Етарли маҳорати ва кучи бўлган бошқа бировлар эса мастерлар жамоаларида ўйнашни давом эттирдилар.

Шу йилдан эътиборан, болалар ва ўсмирлар футболида вазиятни тубдан яхшилаш учун ўзимизга боғлиқ бўлган ҳамма ишни қиламиз. Футболга ихтисослаштирилган болалар ва ўсмирлар спорт мактаблари ишига алоҳида эътибор берамиз, уларни зарур жиҳозлар, тўплар ва кийим билан таъминлаймиз. Ёш футболчиларнинг ўйин тажрибасини орттириш мақсадида мусобақаларни кўпайтирамиз. Чунки спортчи ҳақиқий маҳоратни фақат мусобақада эгаллайди. Вилоят футбол федерацияси бу йил энг яхши болалар устози учун танлов эълон қилишни мўлжалламоқда. Энг яхши футбол мураббийларидан бештаси вилоят ҳокимлиги ва футбол федерациясининг дипломлари ва катта пул мукофотлари билан тақдирланади.

Ҳозир вилоятда футбол клубларини рўйхатдан ўтказиш ишлари жадал олиб борилаяпти. Бу эса меҳнат жамоаларида оммавий футболни ривожлантириш ишлари кескин яхшиланиши билан бирга, энг муҳими, болалар футболининг тараққий топишидан умидвор бўлишимизга асос беради. Болалар футболисиз эса Қашқадарё футболининг келгуси муваффақиятларини орзу ҳам қилиш мумкин эмас.

Бизда ўйинни нозик тушунадиган ва баҳолай оладиган ажойиб ишқибозлар кўп. «Геолог» стадионида Ўзбекистон кубоги ўйинларини кузатиб бунга яна бир бор амин бўлдим. Бошланган янги мавсум ҳаммага кўпроқ қувонч бахш этишига тилакдошман.

БИЛДИРИШ

Газетанинг 1996 йил 1 май сонида эълон қилинган «Ўзбекистон ёшларининг «Камолот» жамғармаси Устави» матни лойиҳа деб ўқилсин.

Мазкур лойиҳанинг сўнгги варианти рўйхатдан ўтказиш учун Адлия вазирлигига тақдим этилган.

МУБОРАК ИСЛОҲОТЛАР ЙЎЛИДА

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МУСТАҚИЛЛИГИНИНГ БЕШ ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

«Туркистон» Муборак туманида

Муборак газни қайта ишлаш заводи мамлакат иқтисодий мустақиллигини таъминлашда улкан аҳамиятга моликдир. Жамоанинг кўпчилигини йигит ва қизлар ташкил этади. Шу боис ҳам «Туркистон» ижодкорлари ва завод меҳнаткашлари ўзаро ҳамкорлик шартномаси тузишган.

Корхонада И. А. Каримовнинг «Халқимизнинг йўли мустақиллик, озодлик ва туб ислоҳотлар йўлидир» китоби ва дипломатик корпус вакиллари, республикамиз ҳамда хориж журналистлари билан учрашувда сўзлаган нутқи юзасидан «Давра суҳбати» ўтказилди. Унда ишчилар, инженер-техник ходимлар қатнашди.

ТАНЛАГАН ЙЎЛИМИЗДАН ЧЕКИНМАЙМИЗ

Суҳбатни газета бош муҳаррири Абдуқодир НИЁЗОВ олиб борди:

— Собиқ Иттифоқни қумсаётган айрим давлатлардаги корхоналар янгича шароитда ишлашга мослаша олмаяпти. Ишлаб чиқаришни ривожлантириш учун маблағ топа олишмаяпти. Иқтисодий бухрондан чиқиш йўлларини билишмаяпти.

Ўзбекистон Республикаси Президенти белгилаб берган ислоҳотларга ўтиш тамойилларининг изчил ҳаётга тадбиқ этилиши туфайли иқтисодий мустақиллигимиз сари дадил қадамлар қўйилмоқда. Буни Сизнинг корхонангиз мисолида ҳам кўриш мумкин.

Шундай экан интеграция ниқоби остида собиқ Иттифоқни тузишга бўлган хатти-ҳаракатлар мустақиллигимизни қўлдан чиқариш, яна кимларгадир мутъе бўлишга ундаш-ку! Ахир, мустабидлик йилларида Ўзбекистон узра қандай бебошликлар амалга оширилганини унутиб бўладими?

Бугун Сизлар билан илгари «марказ»га қарам бўлган корхона ислоҳотларни қандай амалга ошираётгани, Россия думаси ва «Интеграция» тарафдорларининг сиёсий ўйинларига муносабатингиз ҳақида суҳбат қурмоқчи эдик.

Нуриддин ЗАЙНИЕВ, завод директори:

— СССР тарқаб кетгандан кейин баъзилар «Ўз мустақиллигини эълон қилган республикаларда ҳаёт издан чиқади, халқ хўжалигининг барча тармоқларида парокандалик бошланади, саноат корхоналари тўхтаб қолади», деб «башорат» қилган эдилар. Бу «жараённи тезлаштириш» мақсадида мутахассисларни чақириб олишга уринишлар ҳам бўлди. Ҳатто «маҳаллий бўлмаган миллатлар камситиляпти», деган ёлғон-яшиқ гаплар тўқиб чиқарилди. Аммо ёлғоннинг умри қисқа бўлади. Кўпчилик буни ўз вақтида тушуниб етди. Бироқ, бошқа миллат вакилларидан айримлари ўз аждодлари яшаб ўтган Ватанларига бориб яшаш истагида эканликларини билдирганларида биз уларни тўғри тушундик. Шу билан бирга, корхонадан бўшаб кетаётган мутахассисларга «Ўрнингизга муносиб ўринбосар тайёрлаб беринглар», деб илтимос қилдик. Улар бу таклифимизни бажонидил қабул қилишди. Ўз навбатида биз ҳам уларни тарихий юртларига иззат-ҳурмат билан кузатдик.

Шундай қилиб, заводимизда катта иш тажрибаси ва малакасига эга бўлган мутахассислар ўрнига ёш авлод кириб келди. 1994-95 йиллар бу соҳада бурилиш йиллари бўлди. Биз хато қилмаган эканмиз. Ёш мутахассислар зиммасига олган вазифаларни шараф билан уддалаяпти. Синовдан муваффақиятли ўтган ёшларни янада масъулроқ вазифаларга тайинлаяпмиз. Ҳозирги кунда заводнинг бош муҳандиси, бош механиги, бош муҳандис ўринбосарлари, 13 та цехдан 11 тасининг бошлиғи иш фаолиятини шу корхонада бошлаб, шу ерда камол топаётган мутахассислардир. Корхонамиз айни пайтда ҳам кўп миллатли жамоа ҳисобланади. Бизда ишчиларнинг миллатига эмас, ишига қараб баҳо берилади.

Заводимиз шу йил ўзининг 25 йиллигини нишонлайди. Ана шу давр ичида шонли меҳнат тарихи яратилди, оилавий ишчилар сулолалари юзага келди. Шу кунларда Шеровлар сулоласи (8 кишидан иборат), Рустамов, Жалилов каби сулолаларнинг кенжа авлодлари елкама-елка туриб меҳнат қилишяпти. Заводимиз аҳли улар билан чин дилдан фахрланади.

Ўзбекистон мустақил бўлгандан кейин корхонамиз учун имкониятлар эшиги кенгроқ очилди. Биринчидан, табиий ресурсларимизга ўзимиз эга бўлдик. Иккинчидан, амалий эркинлик қўлга киритилди. Учинчидан, жаҳон мамлакатларига чиқиш имконияти пайдо бўлди. Биргина мисол: ҳозирги кунда завод МДҲ давлатларидан ташқари ўнга яқин хорижий мамлакатлар билан тўғридан-тўғри иқтисодий алоқалар ўрнатган.

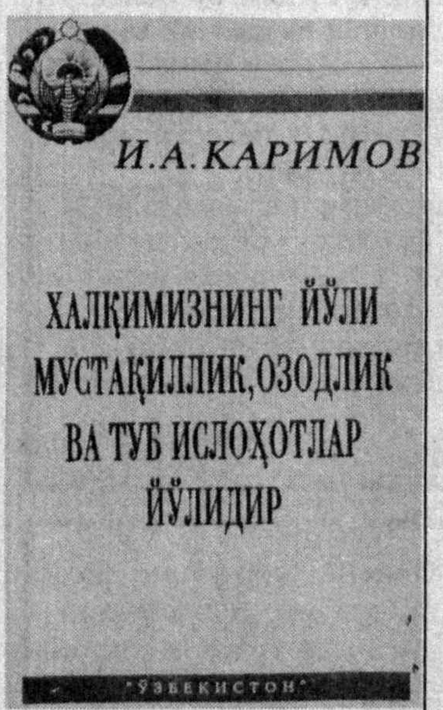

Ўктам УМАРОВ, ишлаб чиқариш бўлимининг бошлиғи:

— Мустақиллик корхонамизга нима берди, деган саволга жавоб берадиган бўлсак, 1991 йил сентябригача бўлган бутун даврни ундан кейинги беш йил билан қиёслаб қаралса жавоб ўз-ўзидан келиб чиқади. Лойиҳага кўра 1986 йилга келиб ишлаб турган асосий технологик қурилмалар эскириб, ишлаб чиқаришдан олиб ташланиши керак эди. Афсуски, 1990 йилгача ҳам бу борада ҳеч иш қилинмади. Хавф-хатарли бўлса ҳам таъмирлаш, такомиллаштириш эвазига эски қурилмалардан фойдаланиб келинди. Чунки барча лойиҳа ташкилотлари Москвада бўлиб, у ердагиларни ишонтириш, кўндириш, талаб қилинадиган маблағни ундириш осон эмас эди. Ниҳоят Ўзбекистон мустақилликка эришгач, бу муаммолар ўз ечимини топди. Охирги беш йилда йиллик қуввати 8 миллиард кубметр табиий газни қайта ишлаб берадиган янги қувватли линия ишга туширилди. Ҳозир газни қайта ишлаш ҳажми кескин ошди. Ишлаб чиқаришни янги техника ва технология билан қайта жиҳозлаш 40 фоизга ўсди. 17та технологик қурилма газни қайта ишлаяпти, 6 та қурилма газдан олтингугурт маҳсулоти олаяпти, 3 та қурилмада газ конденсати чиқмоқда. Айни пайтда янги қурилмалар бунёд этиляпти.

Кези келганда шуни ҳам айтиш лозимки, республикамизда газ саноати қурилишларини лойиҳалаштирувчи йирик институтлар йўқ. Шу сабабли Москвадаги илмий-текшириш лойиҳа институти, Волгограддаги коррозияга қарши кураш муассасаси билан ҳамкорликда ишлаяпмиз. Шу билан бирга, Америка ва Европанинг бир қанча давлатларидаги ишбилармон фирмалар билан ўзаро фойдали муносабатлар ўрнатдик. Яқинда Америка фирмаси билан реагент олиш ҳақида шартнома имзоланди. Янги ҳамкорларимиз биздаги муаммоларни зийраклик билан пайқаб, уларни бартараф этиш ҳақида амалий таклифлар ҳам беришаяпти. Бошқарув усулини ҳам тубдан ўзгартирмоқчимиз. Технологик жараён ҳозир асосан ярим автомат усулда бошқариляпти. Бу мураккаб вазифа яқин вақт ичида компьютерлар зиммасига юкланади. Ҳозир иккита цехда иш жараёни ана шу усулда бошқарила бошланди. Ўтган беш йилда корхона тўхтаб қолмади, балки маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми анча ошди.

Жамол СИРОЖЕВ, кадрларни тайёрлаш бўлимининг бошлиғи:

— Директоримиз ёш кадрларни тайёрлашдаги муаммо ва ютуқларимиз ҳақида гапирдилар. Мен у кишининг гапларига қўшимча қилмоқчиман. Жорий йилда заводимиз Тошкент кимё институти, Тошкент техника университети, Бухоро газ техникуми ва Муборакдаги техника-иқтисодиёт коллежлари билан шартнома тузган. Ўтган йили заводимизга 13 нафар дипломли ёш мутахассис ишга келди.

Кадрларни ўқитиб, қайта тайёрлашга алоҳида эътибор бераяпмиз. Шу йил охиригача 17 нафар ишчи Чирчиқдаги саноат ассоциациясига қарашли институтда малака оширади, 115 киши Қаршидаги «Ўзнефтгазгеология» бирлашмасининг ўқув комбинатида 12 турдаги касб бўйича қайта тайёргарликдан ўтади. Корхонамизнинг ўзида ҳам бир неча юз ишчилар махсус курсларда қайта тайёрланади. Бунинг учун ҳамма шарт-шароит бор.

Бир сўз билан айтганда, бизда кадрларга муҳтожлик йўқ. Маҳаллий миллат вакиллари барча мураккаб жараёнларни муваффақиятли бошқармоқда.

Саъдулла РАЖАБОВ, атроф-муҳитни муҳофаза қилиш бўлимининг бошлиғи:

— Заводимизда хом ашёни қайта ишлаш жараёнида маълум миқдорда заҳарли моддалар атмосферага чиқиб кетиши мумкин. Собиқ Иттифоқ даврида атроф-муҳит муҳофазаси учун маблағ ундириш қийин эди. Бунга иккинчи даражадаги масала сифатида қаралади. Ҳозир эса корхона қувватини ошириш билан бирга экология тадбирларига ҳам бирдай масъулият билан ёндашилмоқда. Сўнгги беш йил ичида экологик қурилмалар қуришга уч баравар кўп маблағ сарфланди. Буни мустақиллигимиз шарофати деб биламан. 1995 йилда 1994 йилдагига нисбатан заҳарли чиқиндилар миқдори қарийб бир неча минг тоннага камайди.

Бу катта ютуқ. Лекин ҳали бу соҳада муаммолар йўқ эмас. Шу вақтгача зарарли ишлаб чиқариш чиқиндилари тўкиладиган махсус жой йўқ эди. Яқинда бунинг учун махсус майдон ажратилди. У ерда чиқиндиларни бутунлай зарарсизлантириш билан бирга, бир қисм чиқиндини қайта ишлаш режалаштирилди. Аммо бу тадбирлар ҳали етарли эмас. Об-ҳавони, атроф-муҳитни ифлосланишдан сақлаш учун яна кўп иш қилишимиз лозим.

Александр МОРОЗОВ, 5- цех бошлиғи:

— Мен завод иш бошлаган йилдан буён ишлайман. Корхонамизнинг қутлуғ юбилейи менинг ҳам юбилейим бўлади. Мен ана шу корхонада ўз қадр-қимматимни топдим, дунёдаги энг ажойиб халқни кашф этдим. Менга ўзбекларнинг жуда кўп урф-одатлари ёқади. Айниқса, ёшларнинг кексаларга алоҳида иззат-ҳурмат кўрсатишини ҳеч таърифлаб бўладими? Андишали, меҳмондўст касбдошларимнинг кўпчилиги билан ака-укадек қадрдон бўлиб кетганман, йигирма беш йил мобайнида бирон марта биров билан «санман»га бормадим. Менинг ватаним —Ўзбекистон. Тўғри, СССР тарқаб кетиши билан ўз юртига кўчиб кетувчилар бўлди. Лекин улардан биронтаси бу ердан норози бўлиб кетганини эслолмайман. Балки буюк империя қулаши билан уларда аждодлари яшаган Ватанга бориб яшаш истаги уйғонгандир. Бунга табиий ҳол деб қарайман. Ҳатто Россияга кўчиб кетиб, у ердаги оғир шароитдан шикоят қилиб хат ёзаётганларни ҳам биламан. Қайтиб келай деса чўнтак кўтармайди, юзи чидамайди. Мен «кўчиб кетсаммикан» деб иккиланаётган элатдошларимга «зинҳор Ўзбекистондан кетма, бундай яхши ҳаётни дунёнинг нариги томонидан ҳам тополмайсан», дейман. Мен хизмат юзасидан Россия шаҳарларида тез-тез бўлиб тураман. Олти ой бурун саноат шаҳарларидан бирида ўн кун бўлиб қайтдим. Айтсам ишонмассизлар, кўзим билан кўрганларимга ўзимнинг ҳам ишонгим келмайди. Ошхонага кирсангиз беш-олти одам овқатланиб бўлишингизни махтал бўлиб кутиб туради. Билсак, улар столда қолган овқат ёки бир бурда нонга интизор эканлар.

Мен бу гапларни шунчаки айтаётганим йўқ. Россия Федерацияси Давлат Думасининг шу йил 15 мартдаги собиқ Иттифоқни тиклашга қаратилган қарори навбатдаги найрангбозликдан бошқа нарса эмас.

МДҲ қабул қилган қарорларнинг биронтаси дуруст бажарилгани йўғ-у, янгича Иттифоқ қарорлари бажарилармиди? Президентимиз Ислом Каримовнинг интеграция ҳақидаги пурмаъно фикр-мулоҳазаларини қўллаб қувватлайман ва менинг бу фикрим асло ўзгармайди.

Меҳмон НУРМУРОДОВ, корхона касаба уюшмалари қўмитасининг раиси:

— Заводимиз маъмурияти ва касаба уюшмалари жамоа шартномаси асосида ҳамкорликда ишлаяпти. Жамоа шартномамизда 33 хил ижтимоий имтиёзлар кўзда тутилган. Тўй қилмоқчи бўлган ишчи-хизматчиларимизга республикамизда белгиланган энг кам иш ҳақининг 6 баравари миқдорида моддий ёрдам кўрсатилади. Турмуш ҳамиша ҳам тўй-томошадан иборат эмас. Бошига кулфат тушган ишчи-хизматчиларимизга ҳам ёрдам кўрсатилади.

Заводда ишлаб кетган ва айни вақтда қарилик гаштини сураётган нафақахўрлар, уруш қатнашчилари ва ногиронлар доимо диққат-эътиборимизда. Бирон байрам уларсиз ўтмайди. Кам даромадли оилаларга баҳоли қудрат ёрдам бериб турибмиз. Шу йил 7 нафар оила болаларига хатна тўйи қилиб бердик. Ҳар бир тўйболага ютуқли омонат дафтарчалари очилиб, 2000 сўмдан пул қўйилди. Ўтган йили завод бўйича 320 нафар ишчи-хизматчига дам олиш уйларига бепул йўлланмалар берилди, 8 киши Кисловодскда дам олиб қайтди. Бу йил ҳам мамлакатимизнинг сўлим оромгоҳларида дам олиб келувчилар учун қулай имкониятлар яратиб берамиз. Газчиларнинг 400 нафар ўғил-қизлари Китоб тоғ бағридаги «Ёш газчи» оромгоҳида ҳордиқ чиқаради. Ишчилар ва инженер-техник ходимларни ижтимоий муҳофаза қилишдаги бундай кўрсаткичларга корхона ишлаб топаётган даромад «Иттифоқ»қа эмас, балки Ўзбекистонда қолаётгани шарофати билан эришилмоқда. Шундай экан, «оғалар»нинг бағрига интилишга ҳеч ҳам ҳожат йўқ.

Зулфиқор МАМАТҚУЛОВ, байналмилал-жангчи, 2-цех смена бошлиғи:

— Россия Федерацияси давлат Думасининг шу йил 15 мартда собиқ СССРни қайта тиклашга қаратилган қарори нафратимни қўзғатди. Мен бу гапни шунчаки, йўлига айтаётганим йўқ. Чунки собиқ Иттифоқ раҳбарининг айби билан бошланиб, ўн йил давом этган Афғон урушининг асоратлари ҳали-ҳануз тугагани йўқ. Ана шу уруш қатнашчиси сифатида мен собиқ қизил империя тикланишига батамом қаршиман. Вилоятимиздан 3945 нафар йигитлар мақсадсиз урушда иштирок этишди. Шундан 114 нафар 18-20 ёшли қашқадарёлик тенгдошларим афғон уруши қурбони бўлишди. Халқимиз руҳиятига етказилган бу зарарни нима билан қоплаш мумкин?

Чеченистонда бўлаётган хунрезликларни муттасил кузатиб борамак ва ҳар гал «мустақил бўлмаганимизда бу уруш қанчадан-қанча йигитларимизнинг умрига зомин бўлар эди» деб ўйлайман. Аллоҳнинг иноятии ва Президентимизнинг узоқни кўра билиши натижасида қўлга киритилган мустақилликни кўз нуридек ардоқлашимиз ҳам фарз, ҳам қарз. Халқимиз мустамлака бўйинтуруғини абадул абадга улоқтириб ташлади. Иншооллоҳ, бу бўйинтуруқни энди ҳеч ким алдаб-авраш билан ва ҳатто куч билан ҳам қайта ила олмагай. Буюк Ватанимиз мустақиллигини кўксини қалқон қилиб, сақлагувчи ўғлонлар бор экан, ўтмиш такрорланмаслигига иймон келтиргим келади. Буюк империячилик ниятларидан воз кечолмай айюҳаннос солаётган жанобларга битта гапим бор — сизлар танлаган йўл бизга тўғри келмайди, биз бу йўлдан бир бор ўтиб кўрдик.

Мен мамлакатимзнинг бир оддий фуқароси сифатида унинг келажагига ишонаман. «Давра суҳбати»мизда иштирок этаётганларнинг барчаси мен билан ҳамфикр эканликларига шубҳам йўқ.

Лола АБДАЛОВА, ихтирочилик ва рационализаторлик бўйича муҳандис:

— Мен корхонага ишга келганимда ишлаб чиқариш анча ривожланиб, мамлакат миқёсида кўзга кўриниб қолган эди. Бошқача ҳам бўлиши мумкин эмасди. Корхонамиз цехларидан мамлакатнинг турли шаҳар ва саноат корхоналарига тозаланган газ, газдан ажратиб олинган олтингугурт, кейинчалик газ конденсати, суюлтирилган газ кўп миқдорда жўнатиб туриларди. Биз бу билан фахрланардик. Лекин бой газ захиралари устида жойлашган қишлоқларимизда ўчоққа ҳамон таппи ёқишаётганини ҳам кўриб турардик. Қишлоқ у ёқда турсин, ҳатто туман марказларини газлаштириш учун Москвадан ижозат сўраларди. Борига шукур қилиб, елка қисиб яшадик. Ҳатто атроф-муҳитга етказилган зарарни қоплаш учун юқоридан маблағ сўраб олишга ҳам отнинг калласидек юрак керак эди. Бунақа юрак эса ҳамиша ҳам топилавермасди.

Мана, мустақилликка эришдик. Ўз юртимизда ўзимиз хўжайинмиз. Тарихан қисқа давр ичида заводимиз ишлаб чиқариши ҳавас қиларли даражада ўсди. Бунда ихтирочи ва рационализаторларимизнинг муносиб ҳиссаси бор. Республика саноат корхоналарида илк бор газ билан пуркаб, деталларга ишлов бериш бизнинг завод механика ва таъмирлаш цехида амалга оширилди. Бундай усулда ишланган камёб деталларнинг истеъмол муддати 5-6 бараварга узайяпти. Бу миллион-миллион сўмлик маблағни тежаш деган гап. Ҳар хил насослар, электр моторлар, мураккаб технологик асбоб-ускуналар қисмларига корхонамизда иккинчи марта «ҳаёт бахш» этилаяпти. Шу боисдан ҳам 10-механика ва таъмирлаш цехимизни «завод ичидаги завод» деб фахр билан тилга олишади. Тежалган маблағ ишчи-хизматчиларни рағбатлантиришга, муносиб иш шароити яратишга сарф этилаяпти.

Бундай ижодий кўтаринкилик имкони тинчлик барқарор бўлган муҳитдагина мавжуд бўлади. Кўз тегмасин, бизда ана шундай ажойиб муҳит яратилган. Кўпмиллатли меҳнат жамоамиз ўзининг 25 йиллик юбилейини шундай кўтаринки руҳда, ижодга тўлиб-тошган ҳолда қаршилаяпти.

Баъзан собиқ СССРни тиклаб, ҳар хил хом ашё ва табиий ресурсларга бой ўлкаларни яна ўз кўз остида кўришни қўмсаган «марказ»лик корчалонларнинг овозлари эшитилиб қоляпти. Уларни эшитиб, бобокалонимиз Алишер Навоийнинг:

«Олтин қафас ичра гар қизил гул бутса,
Булбулга тикондек ошиён бўлмас эмиш»

деган машҳур рубоийси эсимга тушади. Қафас олтин бўлгани билан барибир қафасда.

Президентимизнинг халқ депутатлари Хоразм вилоят кенгаши сессиясида, журналистлар ва дипломатик корпус вакиллари иштирокида собиқ Иттифоқ хусусида билдирган фикрларини қўллаб-қувватлайман. Мустақиллик Ўзбекистонга нима берди, деб сўрагувчиларга «Корхонамизга бир келинг, мустақиллик ютуқларини ўз кўзингиз билан кўриб кетасиз» дегим келади.

БАЙРАМЛАРИ КЎПДИР БУ ЭЛНИНГ

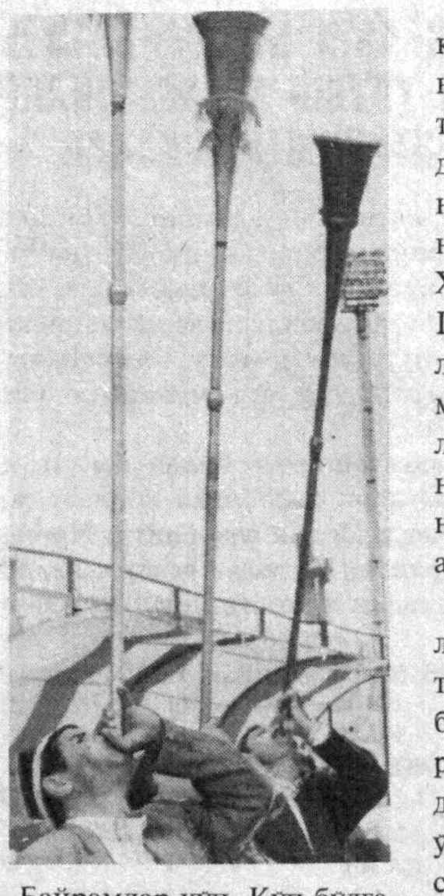

Байрамлар кўп. Кўп бўлгани соз. Элнинг хурсандчилигига не етсин. Яхши кунингга яхшиларни, кўнглингга яқин кишиларни айтгинг, шодлигингни улар билан баҳам кўргинг келади.

Рост, кейинги йилларда мамлакатимизда жуда кўп байрамлар пайдо бўлди. Биргина мустақиллик кунининг ўзи салмоқли тарихимиз зарварақларига олтин билан битилгусидир. Худди шу кун сабаб юртда ижобий ўзгаришлар юз берди. Ихтиёримиздан ташқарида бўлиб қолаёзган тилимизга, урф-одатларимизга, динимизга қайтдик. Ўзбекистонни ривожланган давлатлар қаторида кўриш учун қилинаётган самарали чоралар, болаларимиз саломатлиги, келажаги деб қайғуриш, чет эллар билан дўстона алоқани йўлга қўйиш — буларнинг ҳаммаси халқнинг эртасини ўйлаб қўйилган қадамлардир. Жаҳон тамаддунининг (цивилизациясининг) ноёб намунаси бўлган Хева, Бухоро, Самарқанд, Шаҳрисабз сингари шаҳарлардаги тарихий обидаларимиз қайта таъмирлана бошланди. Одилона сиёсат, тинч ва хотиржам кунларнинг ижобий натижаси булар, албатта.

Мамлакатимизнинг қутлуғ тўйи олдидан «Туркистон» газетаси кунлари» буюк аждодларимиз от суриб, сурон солиб ўтган қадимий Муборак тупроғида ўтганлигининг алоҳида тавсифу таърифи бор. Муборак — она Ватанимиз саноатининг ривожланишига, ёнилғи-энергия, ғалла мустақиллигини таъминлашга ўзининг катта ҳиссасини қўшаётган туманларимиздан. Қолаверса, бу туман меҳнаткашлари ва газетамиз ижодкорлари ўртасида анъанавий дўстона алоқалар аввалдан яхши йўлга қўйилганлигини таъкидламоқ жоиз. Бу дафъа ҳам ижодий жамоамиз осмонўпар довонлардан кечиб, юртнинг шилдироқ булоқларидан сув ичиб, бағри кенг саҳроларини кезиб, ўз Ватани ва унинг истиқлолини ардоқлаган халқ вакиллари билан учрашиб, мулоқотда бўлдилар.

(Давоми 4-бетда).

Инсон яралибдики, пешонасига битилган тақдири азалдан қочиб қутилолмайди. Ҳар бир одам ўз манглайидаги битикка монанд маълум бир касб-ҳунарнинг этагидан тутади, албатта. Дунёда минг хил касб-ҳунар мавжуд. Уларнинг кўплари анъанавий. Аммо газчилик касбининг пайдо бўлиши кўпроқ башарият тараққиёти билан боғлиқ. Халқнинг оғирини енгил қилиш мақсадида тер тўкадиган газчиларнинг иш шароити қандай, улар бугун қанақа орзу-умидлар оғушида меҳнат қилишмоқда? Муборак газ конлари бошқармаси бошлиғининг муовини Абдураҳмон АБДИЕВ билан суҳбатимиз асосан шу мавзуда кечди.

«ДУНЁ БИЗГА БИР ҚАДАМ»

— Абдураҳмон ака, сиз ҳақингизда кўп эшитганмиз. Айтишларича, Муборак шаҳри ташкил топишида катта хизматингиз бор экан. Сиз иш фаолиятингизни ўқитувчиликдан бошлаб, кейинчалик раҳбарлик лавозимларида ишлаб келяпсиз. Янглишмасам, бир пайтлар ёшларга етакчилик ҳам қилган экансиз...

— Тўғри. Президентимизнинг «Ўзбекистон Республикаси Ёшларининг «Камолот» жамғармаси тўғрисида»ги Фармонларини ўқиб, шу соҳадан яхши хабардор киши сифатида жуда қувондим. Бу жуда хайрли Фармон бўлибди. Худо хоҳласа, «Камолот» жамғармаси қисқа фурсатда ўз мавқеига эга бўлиб, йигит ва қизларимизни тадбиркорликка, ишбилармонликка ўргатиб, ёшларимизнинг ҳақиқий етакчисига айланади, деб умид қиламан.

— Эзгу-истакларингиз учун раҳмат. Сиз ишлаб турган корхона нафақат вилоятда, балки республикада ҳам ўз ўрнига эга. Шу корхона тарихи ҳақида ҳам тўхталсангиз.

— Муборак газ конлари бошқармаси 1973 йилда ташкил топган. Бунгача у «Қашқадарёнефтегаз» ва «Когоннефтегаз» бошқармалари сифатида фаолият кўрсатарди. Бу иккала бошқарма бирлашиб, бизнинг корхона вужудга келган. Ҳозир бошқармамиз учта вилоят — Бухоро, Навоий ва Қашқадарё ҳудудларида иш олиб бормоқда. Ўртабулоқ, Денгизкўл, Зеварди, Култоқ, Ломуқ, Қоравулбозор, Кўкдумалоқ ва Муборак атрофидаги газ конларида қазув ишлари йўлга қўйилган. Корхонамиз асосан Муборак газни қайта ишлаш заводи, Фарғона ва Олтиариқ нефтни қайта ишлаш заводларини хом ашё билан узлуксиз таъминлаб турибди.

Газчилик нисбатан олганда анча янги соҳа. Аммо шу қисқа муддат ичида корхонамиздан кўплаб малакали мутахассислар етишиб чиққан. Давлат Бозоров, Жума Қурбонов, Ғайбулла Қобилов, Чули Қурбонов, Шониёз Бозоров, Жуманазар Ализов ва бошқалар шу соҳанинг илк мутахассислари бўлганлар. Ҳозир буларнинг кўпчилиги нафақахўр. Устоз мутахассисларимизнинг беминнат хизматлари билан корхонамизда газчиларнинг катта бир авлоди камол топди. Бизда устоз ва шогирд анъаналарига катта эътибор берилган. Чунки ишчи ва хизматчиларимизнинг 40-50 фоизини асосан 30-35 ёшгача бўлган йигит ва қизлар ташкил этади.

— Истиқлолга эришганимиздан сўнг дунё бизга бир қадам бўлди. Саноатимизга хорижнинг илғор технологиялари кириб келаяпти. Гоҳо ривожланган мамлакатлар иш тартиб-қоидалари хусусидаги баъзи бир фикрлар ҳам қулоққа чалиниб қолади. Масалан: Японияда янги ишга келганлардан «сенга қандай шарт-шароит керак. Уй-жойми, машинами, телевизор, музлатгич-ми?» деб сўрашаркан...

— Нима демоқчилигингизни тушундим. Бу борада бизнинг корхонада қатор ибратли ишлар амалга оширилмоқда. Конларимизда бир ҳафта ишлаб, бир ҳафта дам олиш йўлга қўйилган. Иш жойида ҳам ишчилар учун ётоқхона ва яшаш учун барча шарт-шароит яратилган. Шу ўринда фахр билан айтишимиз мумкинки, бизда уй-жой муаммоси тўла ҳал этилган. Қолаверса, Муборак шаҳридаги деярли барча уй-жойлар бошқармамиз ҳисобида бўлиб, коммунал хизмат кўрсатиш ҳам бизнинг зиммамизда. Юқорида айтганимдек, жамоамизнинг катта қисмини ёшлар ташкил этади. Йигитларимизга ҳарбий хизматга чақирилгудек бўлса — беш, хизматдан қайтгандан сўнг эса ўн маош миқдорида моддий ёрдам қилинади. Ўзбекчилик, халқимизда тўй-ҳашам кўп бўлади. Бундай тадбирларни ўтказишга ҳам корхона ҳисобидан ёрдам берамиз. Меҳнат таътилига чиққан ишчиларимиз бирон жойга боришни ихтиёр қилсалар, бориш-келиш харажатларини тўла кўтарамиз. Санаторий, дам олиш уйларига йўлланмалар берамиз. Республикамиздаги ва бошқа давлатлардаги тиббий хизмат кўрсатиш муассасалари билан ўзаро шартномаларимиз бор. Нафақа ёшига етганлар бизда неча йил ишлаган бўлса, шу муддатнинг ҳар бир йилига икки маош миқдорини ҳисоблаб, пул мукофоти берилади.

Корхонамиз қошида ёрдамчи хўжалик ташкил этилган. Бу ерда 2000 бош қўй-эчки, 300 дан ошиқ чўчқа, 1000 дан зиёд нутрия, 550 та асалари уяси парвариш қилинади. Шунинг ҳисобидан жамоамиз аъзоларига гўшт, асал, қайта ишланган нутрия мўйнаси, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари арзон нархда сотилади. Президентимизнинг кўрсатмаларига амал қилган ҳолда ёшларни иш билан таъминлаш доимо диққат эътиборимизда. Тез кунлар ичида ғишт тайёрлаш цехи ишга тушади. Жунни қайта ишлаш ва гилам тўқиш цехи ҳамда Қарлиқ қишлоғи яқинидаги консерва цехи қурилиши ҳам шу кунларда бошлаб юборилади.

Қисқа қилиб айтадиган бўлсам, бизда ишчилар фақат меҳнат унумдорлигини ўйласа, корхона маъмурияти эса уларнинг яшаш шарт-шароитлари ҳақида қайғуради. Яхши ишлаган яхши яшаши ҳам керак-да. Буларнинг барчаси истиқлолимизнинг бекиёс шарофатидан, албатта. Жамоамизнинг ҳар бир аъзоси буни чин дилдан ҳис этади.

Суҳбатдош С. РАУПОВ.

МАОШСИЗ ЯШАШ САНЪАТИ

Пуллар Заволжскда талон-тарож қилиниб, айбдорлар Москвадан изланаётир

ШАҲАР

Шаҳарни жумлаи жаҳондан катта дарё ажратиб қўйган, бу ерда на кўприк, на кечув бор. Газ ҳам, иссиқ ва совуқ сув ҳам йўқ. Каптарлар ҳам кўзга ташланмайди, итлар ҳам жуда оз қолган — уларни еб битиришган. Энди навбат мушукларга келди.

Бу шаҳар аллақандай очофат Африкадаги мамлакатда эмас, нақ Россия марказида, Иваново вилоятида жойлашган. Шаҳарча Волга дарёсининг бурилиш ва серҳар чап қирғоғига тармашиб тургани учун ҳам уни Заволжск деб номлашган.

Хизмат сафарининг айнан шу ерга олингани тасодифий эмас. Агар турғунлик даврларида бизнинг одамларимиз дўконлар пештахталари бўм-бўш бўлгани ҳолда ўз музлатгичларини тўлдириб ташлашнинг эвини топган бўлсалар, бугунга келиб ундан кам бўлмаган ўқув билан умуман маошсиз яшашни ўрганиб олмоқдалар. Заволжскдаги кимё заводида, янада очиқроқ айтадиган бўлсак, шаҳарликларнинг асосий қисми ишлайдиган ушбу корхонада ўтган йилнинг сентябрь ойидан бери маош берилмайди.

Улар қандай қилиб яшаётирлар?

ЗАВОД

Завод чуқур танглик ҳолатида. Тўрт ойдирки, ишлаб чиқариш тўхтаган. Фақат сувнасос ва қозонхонада қимирлаган жон кўринади. Хизмат ҳақи тўланмаганлиги учун телефонлар узиб қўйилган. Кунда — кунора электр чироқдан ҳам маҳрум этиш ҳақида пуписа эшитилади. Қарз берувчиларнинг даъвосига кўра суд ижрочилари автотехникани хатлашаётир. Аудиторлар беморнинг тездан ўлимга маҳкум бўлиши сабабини аниқлаш учун ҳужжатларни варақлаш билан овораи сарсондирлар.

Сабаблари эса кўп. Объектив сабаблар ҳам талайгина: тўқимачилик саноатининг инқирози — улар учун зарур бўлган буёқлар шу ерда ишлаб чиқарилади; шаҳарни боқиш машаққатлари. Завод идоравий уй-жойларни ва ижтимоий-маданий-маиший биноларни топширмади (шаҳар ҳам уларни қабул қилишдан бош тортди), оқибатда донор сингари улар учун ўзларининг айланма маблағларини ўтказишни давом эттирдилар. Субъектив сабаблар ҳам етарли даражада. Даромаднинг бир қисми худди шу заводнинг раҳбар ходимлари таъсис этган тижорат тизимларига оқиб кетиши, контрагентлар томонидан маҳсулотларнинг олдиндан амалга оширилган тўловларсиз ва ношартномавий асосда жўнатилиши. Бундан ташқари, корхона бош директори Афонин раҳбарлик лавозимини ўз-ўзидан соқит этди. Айнан шу киши биз билан учрашишни истамай, ўзини эшик ортига олиб қочди.

У бўлди, бу бўлди, ишчилар — хусусийлаштиришдан сўнг уларнинг сони 3800 дан 2488 кишига қисқарган эди — бирма-бир уйларига тарқалишга мажбур бўлдилар. Ким қисман тўланадиган иш ҳақи, ким тўла иш ҳақи билан, кимлар эса шунчаки ўз ҳолича. Бироқ, у ҳолда ҳам, бу ҳолда ҳам барибир ҳаммалари пулсиз ўтирибдилар. Пул ишдан бўшаганларга ҳам берилмади, ваҳоланки, қонун бўйича энг аввало улар билан ҳисоб-китоб қилиниши лозим эди. Инқироз ўзининг муздек нафаси билан барчани — катталарни ҳам, болаларни ҳам қон қақшатди.

КАТТАЛАР

Энг зеҳни ўткирлар куйинди ҳиди анқий бошлаган ҳамоноқ заводдан кетишди. Артелларга жойлашиб олишди, Москва ва Подмосковъедаги қурилишлар, Череповец кимё корхонаси ва ҳатто Саха Республикасига омадини синаш учун жўнадилар. Яна бошқалар олди-сотди касбини эгаллаб, юрт кезишга ўтдилар, масалан, Москвадан мол олиб келиб, маҳаллий бозорда фаолият кўрсата бошладилар. Лекин бундайлар озчилик. Кўпчилик яхши кунларга умид боғлаб меҳнат биржасига бордилар. Ҳозир бандлик маркази ҳисобида икки мингдан ортиқ шаҳарликлар бор. Айрим кишилар ичкиликбоз, ўғри, дангасаларни сиқиб чиқариб сут заводи ва новвойхоналарга жойлашиб олдилар ҳам. Айнан шу сиқиб чиқарилганлар бугун улар ҳолатга тушиб, итмушукларга қирғин солаётирлар, бегоналарнинг ертўлаларини тозалаётирлар, гаражлар, хонадонлар, дала ҳовлилар қулфини бузаётирлар.

Аммо, афсуски, заводдан кетишга юраги бетламаган, директор алмашиши билан ҳаммаси эски ҳолига тушиб кетади, деб умид қилганлар ҳам худди шундай қашшоқларча ҳаёт кечирмоқдалар. Улар на ит-мушукларни ея, на ўғирлик қила оладилар. Лекин бошқачасига ишлашни ҳам билмайдилар. Бир тийинсиз ҳар нарсадан тежаб яшамоқдалар; ишга пиёда бориб пиёда қайтмоқдалар; нон ўрнига қурама озуқадан сотиб олмоқдалар; касалхоналарга мурожаат қилмай касаллик статистикасини «яхшиламоқдалар», дори ва укол қабул қилишдан бош тортмоқдалар. Хусусийлаштириш чоғида қўлларига теккан улуш — акцияларини аллақачонлар сотиб, эндиликда қарз олиб кун кўрмоқдалар.

Любовь Шипкова, февраль ойида эълон қилинган очлик қатнашчиси:

— Икки кеча-кундуз директор хонаси олдида болаларим билан ўтирдик. Шамоллаб қолдим, то ҳануз ўзимга келолмайман, аммо 600 минг рубль — икки ойлик маошимни юлиб олдим. Қарзларимни уздим, шакар, ун, бироз макарон сотиб олдим — бор-йўғи шу. Чўнтагимда беш минг рубль қолди. Эртага яна нон сотиб оламан, кейин нима бўлади, билмайман.

Ишчи Вадим Виер:

— Эрта билан турдим, ейишга ҳеч вақо йўқ. Борини ҳам хотинимга илиндим, чунки у ҳомиладор, ўзим эса бир бурда нонни қуруқ сув билан еб, заводга жўнадим. Ишдан кейин кечки техникумга бораман. Оқшом келиб, чой ичиб ухлашга ётаман. Бир ойдан ошди, оиламизда бир чақа йўқ. Дам олиш куни отаонамнинг олдига бориб, у-бу олиб келаман, амаллаб ҳафтага етказаман. Шунинг учун дам олиш кунини Худони кутгандек кутаман...

Қорин тўйдиришнинг бошқа иложи йўқ. Дарё балиқсиз. Ўрмон қушларсиз. Охирги умид — дала ҳовлидан, қарияларнинг нафақасидан, гоҳ-гоҳида қарз берувчи қўшниларнинг кўнгилчанлигидан.

Ишчилар директор билан судлашишга ҳам уриниб кўришди. Суд уларнинг талабларини адолатли деб топди ва маошни тўлаш ҳамда маънавий зарар етказганлик учун қўшимча 200 мингдан 800 минг рублгача товон тўлаш ҳақида ажрим чиқарди. Тўлашмади. Иш ташлашга уриниб кўришди — маъмурият корхона ишини тўхтатиш хатарли эканлигини рўкач қилиб, уларнинг ўзини судга бериш билан қўрқитди. Очлик эълон қилиш билан мақсадга эришмоқчи эдилар, директор ОМОН билан яна қўрқитди. Одамларнинг ҳасратидан тутун чиқади: у бизни текин малай деб атаб, ўзи эса муттасил жарақ-жарақ пул олиб ётибди.

Кекса, илғор ишчи Виктор Иванович Смирнов ажабланади:

— Улар Ельцинни сўкиб чарчамайдилар, аммо ўзлари дарё бўйида шундай дала ҳовли тиклаганларки, кўриб ёқангизни ушлайсиз. Бўлаётган ишларга ҳеч ақлим етмайди.

Тўйиб овқатланмаганликдан одамларнинг боши айланади, кўпчилик камқонликдан азоб чекади, асаблар таранг тортилган. Ўз жонига қасд қилишлар сони ортиб бормоқда. Фақат уч ойнинг ўзида беш киши ўз истаги билан ҳаётдан қўл силтаб кетди, яна олти киши шундай қилишга уриниб кўрди. Сабаби битта: иш йўқ, пул йўқ, болаларни боқишга ҳеч нарса йўқ.

БОЛАЛАР

Ҳикоя қилишларича, «Сен нимани орзу қиласан?» деган мавзуда иншо ёзиш топширилганда ўқувчилардан бири шундай деб ёзибди: «Мен эрталаб ширин чой билан оқ нон ейишни орзу қиламан». Рус тили ва адабиёти муаллимаси йўлагидаги деворда «Коля плюс Нина...» деган сўзларни эмас, «Одамлар! Мен сариёғ суртилган нон ейишни истайман!» деган сўзларни ўқиб, даҳшатга тушган.

Туман ҳокимияти оч болаларни иссиқ бепул тушлик билан таъминлай олмайди, ота-оналар эса уларга чой ва ёгда кўпчиб пишган кулчагагина пул бера оладилар. Бу ҳам ҳамма вақт эмас.

— Синфимдаги 25 боладан 10-12 тасигина ҳафта мобайнида овқатланиши мумкин, — дейди бошланғич синф ўқитувчиси Светлана Юрьевна Волкова, — эҳтимол улар биринчи синф ўқувчилари бўлганлиги учун ҳам ачиниб, пул берсалар керак. Бешинчи синфда ўттиз боладан иккитасигина овқатланади.

Кўнгил озиш, бош айланиш, нонормал ич келиши, очликдан йиқилиб қолишлар... Болалар ҳолдан тойган; тез-тез касал бўлишади, жисмонан заифлиги боис мактаб дастурини аранг ўзлаштиришади. Олимпиадада ғолиб чиққан ўқувчи қизга ўқитувчи соврин сифатида шоколад совға қилган эди, дарс охиригача уни ўғирлаб қўйишди. Асосан бир-бирларининг овқат ва кийимларини ўғирлашади.

Табиий ҳолки, барча болалар оч эмас ва уларнинг барчаси ўғирлик қилмайди. Бироқ оч болалар жуда кўп. Айниқса кўп болали оилалардаги кичкинтойлар азобда яшашади. Улар уйма-уй юриб хайр-садақа сўрашади, кўчада тиланчилик қилишади, ахлат яшикларини титиб емишбоп нарса қидиришади, қабристон дарвозаси олдида навбатчилик қилиб, қабрлар устида қолдирилган овқатларни йиғиб олишади.

Нима бўлибдир Заволжскда рангли металларни қабул қиладиган пункт ишга тушиб қолди. Тоза ҳангома бўлди! Ишчилар жонажон корхоналари «рангини учириб» юборишди. Болалар ҳам улардан қолишмади — кўчадаги ахлат идишларни, заводдаги алюмин бочкаларни ташиб келтиришди. Ушлаб олишса, ота-оналарини чақиришади, уларга нима? «У ҳар қалай нон пули топиб келмоқда, рўзғорга қарашмоқда»дейишади.

ЗОНА

Очиғи, одамлардан бундай қўрқинчли фактларни эшитиб, ўзимча, бундай бўлиши мумкин эмас, деб ўйлагандим. Қурама озуқадон, ейилган итлар, оч болакайларнинг ҳолсизликдан ҳушдан кетиши... Милицияга, прокуратурага, касалхона ва мактабга бордим. Ҳа, ҳаммаси тўғри, бор гап, дейишди. Бутун бир шаҳар ўласи ҳолда.

Абадий таътилчилар — завод ишчилари маошсиз яна қанча муддат яшашлари мумкин? Бир йилдан сўнг меҳнат биржасидан ўзини, оиласини боқаётган яна икки минг киши пулмаблағсиз қолади. Бундай оч одамларнинг шиддатини қандай тўсиш мумкин?

Заволжскни, унинг кетидан бутун Иваново вилоятини иқтисодий ҳалокат зонаси деб эълон қилишмоқчи ҳам эди, бироқ қўллабқувватловчи бўлмади. Бошқа вилоятларда — тўқимачилик, енгил машинасозлик саноати марказларида ҳам аҳвол бундан яхши эмас. Агар ёрдам бериш лозим бўлса, энг аввал кимга ёрдам бериш керак? Заводни ўз маҳрига тушган деб ҳисобловчи, аммо уни бошқаришнинг уддасидан чиқолмаётган директоргами? Ёки барча жабр-ситамлар учун бирдан-бир айбдор деб, «подшоҳ»ни ниқтаб қутилиб кетмоқчи бўлган маҳаллий маъмурият — «давлат кишилари»гами? Ишсизларгами? Ёки Заволжскнинг оч болаларигами?

Дарвоқе, баъзи ақлли кишилар бу зонадан ўзларини ўзлари олиб чиқмасалар, уларни ҳеч ким олиб чиқмаслигини англаб етдилар. Шаҳарнинг энг бадавлат кишиларидан бири суви қочган нон нархини тушира бошлади. Бошқа «олибсотарлар» биттаяримтага лоток очиб бериб, пул ишлаб олишга имкон яратаётирлар. Ёрдам унчалик сезиларли бўлмаса ҳам, одамлар шунисига ҳам шукр қилмоқдалар.

Шундай бўлса-да, борадиган жойи бўлганлар жомадонларини йиғиштираётирлар, айримлар жонажон кулбаларини ташлаб кетиб улгурдилар ҳам. Уларнинг ўрнини мусофирлар — анчайин ишбилармон ва эпчил кишилар эгалламоқда. Жуда бўлмағур жой бўлса, бу «қушлар» ҳойнаҳой учиб келмас эдилар. Демакки, ниманингдир ҳисобини олишган. Акс ҳолда, уларга уя тўқиш нега керак?

Александр КАЛИНИН, («Известия» газетасининг 1996 йил 26 апрель сонидан ўзбекчага ўгирилди).

ЎЗБЕКИСТОН ОЙНАИ ЖАҲОНИДА

ДУШАНБА, 6

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
7.30 «Ҳафтанома».
8.00 — 8.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» (давоми).

*

8.30 Юсуф Розиқов. «Домла». Кўп қисмли видеофильм. 12-серия.
9.00 «Қишлоқ тадбиркорлари». Имконият излаб.
9.30 «Жаҳон киноси юлдузлари». Вайжантимала.
10.00 Янгиликлар.
10.05 «Фермер». Тележурнал.
10.35 «Ёдингиздами?». Кинодастур.
11.10 «Маҳалламиз болалари». Телемусобақа.
12.05 Ўзбекистон Давлат телерадиокомпанияси хор жамоаси концерти.
12.35 «Метичара денгиз жонивори». Бадиий фильм.
14.00 — 14.05 Янгиликлар.

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Ҳумо». Бадиий-публицистик кўрсатув.
19.10 Футбол шарҳи.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 Оқшом эртаклари.
20.10 Биржа ва банк хабарлари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Туркистон — умумий уйимиз».
21.30 «Ҳофизлар хониш қилганда». Мусиқий дастур.
21.55 Ўзбекистон телевидениесида вилоят студияларининг кўрсатувлари. Экранда — Сурхондарё вилояти.
22.25 ЎзТВ хазинасидан. Тоҳир Малик. «Сўнгги ўқ». Видеофильм. 1-қисм.
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.55 — 00.25"Пойтахт концерт залларида».

II

18.00 Янгиликлар.
18.10 Эълонлар.
18.15 «Мультфейерверк».
18.40 «Палитра».
19.05 ТВ 2 намойиш этади.
19.15 «Постфактум».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Курьер».
20.15 «...яна об-ҳаво ҳақида».
20.20 «Мусиқа, холос».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 ТВ 2 намойиш этади.
21.10 «Уфқлар».
21.30 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.10 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
23.00 — 24.00 «Спорт қитъаси».

III

17.50 Янгиликлар.
17.55 Эълонлар.
18.00 «Бир том остида». Мультфильм.

*

Россия жамоат телевидениеси 18.15 — 20.40

*

20.40 «Болеро». Телефильм.
20.55 «Тропиканка сири». Телесериал.
21.45 Эълонлар.
21.50 «Тоғ наволари». Телефильм.

*

Россия давлат телевидениеси 22.00 — 22.30

*

22.30 Эълонлар.
22.35 — 22.40 Янгиликлар.

IV

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.

*

СЕШАНБА, 7

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
7.30 «Ахборот».
7.55 — 8.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» (давоми).

*

8.30 Республика газеталарининг шарҳи.
8.40 Тоҳир Малик. «Сўнгги ўқ». Видеофильм. 1-қисм.
9.40 «Рақслар гулдастаси».
10.00 Янгиликлар.
10.05 Биржа ва банк хабарлари.
10.20 «Ўзбектелефильм» кўрсатади: «Сайил».

Ўқув машғулотлари:

10.30 Информатика ва ҳисоблаш техникаси асослари.
11.00 Немис тили.
11.30 Ўзбекистон тарихи.

*

12.00 «Бешинчи давон». Видеоканал.
14.00 — 14.05 Янгиликлар.

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Гиёҳвандлик — аср муаммоси».
18.40 Мусиқий дақиқалар.
18.55 «Бугунги Европа». Публицистик кўрсатув.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 Оқшом эртаклари.
20.10 «Кеча ва бугун».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ҳамкорлик ришталари».
21.35 Дам олиш концерти.
22.25 ЎзТВ хазинасидан. Тоҳир Малик. «Сўнгги ўқ». Видеофильм. 2-қисм.
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.55 — 00.30 «Олам ва одам». Маърифий кўрсатув.

II

18.00 Янгиликлар.
18.10 Эълонлар.
18.15 «Мультфейерверк».
18.25 «Тропиканка». Телесериал (Бразилия).
19.15 «Блиц». Фототанлов.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «RAKS» тақдим этади.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Видеогид».
21.20 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.00 «Кинонигоҳ».
23.40 — 00.25 «Спорт қитъаси».

III

17.50 Янгиликлар.
17.55 Эълонлар.
18.00 «Зардўз». Телефильм.

*

Россия жамоат телевидениеси

6.30 — 8.00 «Телетонг».

* * *

18.10 — 20.40

*

20.40 «Арвона — туркман туяси». Телефильм.
21.00 «Тропиканка сири». Телесериал.
21.50 «Бу ажиб дунё».
22.10 «А. Навоий». Телефильм.

*

Россия давлат телевидениеси 23.05 — 23.35

*

23.35 Эълонлар.
23.40 — 23.45 Янгиликлар.

IV

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.

*

ЧОРШАНБА, 8

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
7.30 «Ахборот».
7.55 — 8.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» (давоми).

*

8.30 Тоҳир Малик. «Сўнгги ўқ». Видеофильм. 2-қисм.
9.30 «Оналар мактаби». Тележурнал.
10.00 Янгиликлар.
10.05 «Фармон ва ижро».

Ўқув машғулотлари:

10.30 Янги алифбони ўрганамиз.
11.00 Ассалом, япон тили!

*

11.40 Болалар учун. «Қувноқлар даврасида».
12.10 «Тақдир». Публицистик кўрсатув.
12.50 «Мария, Мирабелла Транзисторияда». Бадиий фильм.
14.00 — 14.05 Янгиликлар.

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Компьютер сабоқлари».
18.45 Спорт хабарномаси.
18.55 Замин фидойилари. «Форишда бўлганмисиз?»
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 Оқшом эртаклари.
20.10 «Иқтисодиёт чорраҳаларида». Тележурнал.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Маърифатнома». Зиёратлари қабул бўлсин!
21.40 Мумтоз мусиқа кечаси.
22.25 ЎзТВ хазинасидан. Тоҳир Малик. «Сўнгги ўқ». Видеофильм. 3-қисм.
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.55 — 00.45 «Кино, кино, кино».

II

18.00 Янгиликлар.
18.10 Эълонлар.
18.15 «Мультфейерверк».
18.30 ТВ 2 намойиш этади.
18.40 «Кулгига нима етсин!»
19.05 «Хусусийлаштириш: қадам-бақадам».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Компьютер-Осиё».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ҳайвонот оламининг сири».
21.50 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.30 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
23.20 — 00.20 «Спорт қитъаси».

III

17.50 Янгиликлар.
17.55 Эълонлар.
18.00 «Баҳор лавҳалари». Манзарали телефильм.

*

Россия жамоат телевидениеси

6.30 — 8.00 «Телетонг».

* * *

18.10 — 20.40

*

20.40 «Горец-2». Бадиий фильм.

*

Россия давлат телевидениеси 22.00 — 22.30

*

22.30 Эълонлар.
22.35 — 22.40 Янгиликлар.

IV

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.

*

ПАЙШАНБА, 9

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
7.30 «Ахборот».
7.55 — 8.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» (давоми).

*

8.30 Республика газеталарининг шарҳи.
8.40 Тоҳир Малик. «Сўнгги ўқ». Видеофильм. 3-қисм.
9.40 «Само лочини». Телеочерк.
10.00 Янгиликлар.
10.05 «Иқтисодиёт чорраҳаларида». Тележурнал.
10.20 «Мактабимиз — фахримиз».
10.50 Ўзбекистон Республика Ички ишлар вазирлиги Ички қўшинлари қошидаги намунали оркестрнинг концерти.
11.20 «Вақт хиёбонида». Публицистик кўрсатув.
12.00 Болалар учун. «Қутлов».
12.30 Футбол бўйича Осиё кубогининг саралаш учрашуви. Тожикистон — Ўзбекистон миллий терма командалари.
14.00 — 14.05 Янгиликлар.

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Бу дамлар ўхшар эртакка».
18.40 «Шеърият».
18.55 А. Содиқов. «Мулкдор». Телеочерк.
19.25 Эълонлар
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 Оқшом эртаклари.
20.10 «Юзма-юз». Мулоқот.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Шу кунларга шукрона айтиб...» Публицистик кўрсатув.
21.35 Бокс бўйича профессионаллар ўртасида жаҳон чемпионати. Финал.
22.25 ЎзТВ хазинасидан. Тоҳир Малик. «Сўнгги ўқ». Видеофильм. 4-қисм.
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.55 — 00.20 «Қўшиқ сеҳри». Маданият Ҳошимова.

II

18.00 Янгиликлар.
18.10 Эълонлар.
18.15 «Мультфейерверк».
18.35 «Тропиканка». Телесериал (Бразилия).
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Фармед».
20.10 «Сизнинг услуб».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Автосалон».
21.20 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.00 «Кинонигоҳ».
23.40 — 00.15 «Спорт қитъаси».

III

17.50 Янгиликлар.
17.55 Эълонлар.
18.00 «Билдирсой», «Мискар». Телефильмлар.

*

Россия жамоат телевидениеси

7.00 — 9.05 «Телетонг».

* * *

18.20 — 20.40

*

20.40 «Кафтдаги оркестр», «Ойдарани тарк этувчилар». Телефильмлар.

*

Россия давлат телевидениеси 21.00 — 21.30

*

21.30 «Мустаҳкам лабиринт». Бадиий фильм.
23.00 Эълонлар.
23.05 — 23.10 Янгиликлар.

IV

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.

*

ЖУМА, 10

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
7.30 «Ахборот».
7.55 — 8.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» (давоми).

*

8.30 «Тоҳир Малик. «Сўнгги ўқ». Видеофильм. 4-қисм.
9.30 «Ўзбектелефильм» кўрсатади: «Дамаччи хазиналари».
9.40 «Юзма-юз». Мулоқот.
10.00 Янгиликлар.
10.05 «Мен туғилган тупроқ». Телеочерк.

Ўқув машғулотлари:

10.30 Математика.
11.00 Немис тили.
11.30 Физика.

*

12.00 Хусусийлаштиришнинг янги йўналишлари. «Ютуқлар ва муаммолар».
12.30 Футбол майдонларида.
13.00 «Созимиз — овозимиз». Маҳаммаджон Шокиров.
13.30 «Аждодларимиз мероси». Публицистик кўрсатув.
14.00 — 14.05 Янгиликлар.

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 Ўсмирлар учун. «Улғайиш поғоналари».
18.40 «Автоолам». Телелавҳа.
18.55 «Ислоҳот ва масъулият». Хоразм вилояти пахта тозалаш корхоналари фаолиятидан.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 Оқшом эртаклари.
20.10 «Ҳаёт ва қонун».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Диёримсан». Ғанижон Тошматов номидаги дуторчилар ансамблининг концерти.
21.35 «Ишингиз бароридан келсин!»
22.20 ЎзТВ хазинасидан. Тоҳир Малик. «Сўнгги ўқ». Видеофильм. 5-қисм.
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.55 — 00.25 Орзиқул Эргашев. «Армонли эртак». Теленовелла.

II

18.00 Янгиликлар.
18,10 Эълонлар.
18.15 «Эртак».
18.35 «Жума тақвими».
18.40 «Юлдузлар».
19.10 «Блиц». Фототанлов.
19.20 «Оҳанглар оғушида».
19.25 Эълонлар
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «RAKS» тақдим этади.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ривоят».
21.10 «Эртага—шанба».
21.25 «Мафтункор чеҳралар».
21.50 «Таманно».
22.00 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.40 — 23.30 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.

III

17.45 Янгиликлар.
17.50 Эълонлар.
17.55 «Ғилон». Телефильм.

*

Россия жамоат телевидениеси

7.45 — 9.00 «Телетонг».

* * *

18.05 — 20.45

*

20.45 «Эстафета». Спорт кўрсатуви.

*

Россия давлат телевидениеси 21.00 — 21.30

*

21.30 «Эдгар ва Кристина». Бадиий фильм.
23.00 Эълонлар.
23.05 — 23.10 Янгиликлар.

IV

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.

*

ШАНБА, 11

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
7.30 «Ахборот».
7.55 — 8.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» (давоми).

*

8.30 Республика газеталарининг шарҳи.
8.40 Тоҳир Малик. «Сўнгги ўқ». Видеофильм. 5-қисм.
9.45 «Ишингиз бароридан келсин!»
10.30 Болалар учун. «LEGO» сайёраси».
10.55 «Қўшиқларда изладим бахтни». Иброҳим Жиянов шеърлари билан айтиладиган қўшиқлар.
11.35 «Ёшлик» студияси. «Онамнинг ўгитлари».
12.05 Орзиқул Эргашев. «Армонли эртак». Теленовелла.
12.35 «Кичкинтой» устахонаси.
13.05 — 14.35 «Маънавият» видеоканали.

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Болалар учун. «Орзулагим бир дунё».
18.40 «Санъат олами».
19.10 Спорт хабарномаси.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Оқшом эртаклари.
20.05 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида).
20.15 «Бу ажиб дунё».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 Диққат, премьера: Юсуф Розиқов. «Домла». Кўп қисмли видеофильм. 13-серия.
21.30 «Ўзбекистон — Ватаним маним!» Қўшиқлар кўрик-танлови.
22.00 «Оламда бир олам гап».
22.15 Файзулла Хўжаев таваллудининг 100 йиллигига. «Мен яшашни истайман». Бадиий-публицистик кўрсатув.
23.05 «Тунги ёғду». Дам олиш кинодастури.

II

9.00 «Мультфейерверк».
9.15 «Хусусийлаштириш: қадам-бақадам».
9.35 «Компьютер-Осиё».
10.05 «Ҳайвонот оламининг сири».
10.55 «Сизнинг услуб».
11.10 «Автосалон».
11.30 Оҳанглар ва Эълонлар.
12.10 «Кинонигоҳ».
13.50 — 14.50 «Спорт қитъаси».

***

18.00 «Совға».
18.20 «Фармед».
18.30 Эълонлар.
18.35 «Олам».
19.15 «Оҳанглар оғушида».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Мактуб».
20.05 «Имкон чўққилари».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Кўнгил». Дилшод Шамснинг муаллифлик дастури.
21.30 Видео янгиликлари.
21.50 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.30 — 00.10 Видео —«О».

III

16.50 Дастурнинг очилиши. Эълонлар.

*

Россия жамоат телевидениеси 17.00 — 21.50

*

21.50 «Жонли сайёра».
22.10 «Галерея бўйлаб». Телефильм.

*

Россия давлат телевидениеси 22.20 — 00.15

*

00.15 Эълонлар.
00.20 — 00.30 «Оддий кун». Телефильм.

IV

10.00 Болалар учун фильм. «Арслоннинг саргузаштлари». 1-серия.
11.05 Эълонлар.
11.10 «Безнен мирас» (татар тилида).
11.50 «Уй остонадан бошланади» (такрор.).
12.30 «Айчурек» (қирғиз тилида).
13.10 — 13.50 «Жараён». Публицистик кўрсатув.

* * *

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.

*

ЯКШАНБА, 12

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
7.30 «Ахборот».
7.55 — 8.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» (давоми).

*

8.30 «Камалак». Болалар учун кинодастур.
10.00 «Ватанимга хизмат қиламан».
11.00 Юсуф Розиқов. «Домла». Кўп қисмли видеофильм. 13-серия
11.30 «Шоҳрух» клуби.
12.00 «Талабалар саҳнасида». Бўлажак шифокорлар беллашуви.
12.40 «Аёл борки, олам мунаввар». Публицистик кўрсатув.
13.15 «Ташриф». Дам олиш дастури.
13.55 — 15.35 «Болалигим — пошшолигим». Видеоканал.

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Серғайрат кампир». Мультфильм.
18.10 «Синфдош». Тележурнал.
18.45 «Турон тулпорлари». Спорт дастури.
19.05 «Ойнаи жаҳонда...»
19.25 Эълонлар.
19.30 «Панорама» (рус тилида).
19.55 Эълонлар.
20.00 «Бухоронинг 2500 йиллигига. «Обидалар — руҳият рамзи». Бадиий-публицистик кўрсатув.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ҳафтанома».
21.00 Эълонлар.
21.05 Диққат, премьера: Юсуф Розиқов. «Домла». Кўп қисмли видеофильм. 14-серия.
21.35 Ўзбекистон халқ артисти Фаррух Зокировнинг юбилей кечаси. «Туркистон» саройидан ёзиб олинган.
23.05 «Ҳангома». Юмористик кўрсатув.
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ҳафтанома».
24.00 — 00.30 «Адашлар». Кинокўрсатув.

II

9.00 «Эртак».
9.20 «Блиц». Фототанлов.
9.30 «PAKS» тақдим этади.
10.00 «Ривоят».
10.10 «Мафтункор чеҳралар».
10.35 «Таманно».
10.45 «Ал-Бишрининг орзу-армонлари». Телесериал (МАР).
11.40 «Мактуб».
11.50 «Имкон чўққилари».
12.10 «Кўнгил».
12.40 Видео янгиликлари.
13.00 Видео — «О».
14.40 — 15.40 «Спорт қитъаси».

***

17.30 «Келгуси ҳафтада».
17.40 Эълонлар.
17.50 «LEGO» сайёраси».
18.15 «Ал-Бишрининг орзу-армонлари». Телесериал (МАР).
19.10 «Оҳанглар оғушида».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Панорама» (рус тилида).
19.55 Эълонлар.
20.00 «Шахс ва баҳс».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ҳафтанома».
21.00 Эълонлар.
21.05 Футбол олами.
21.35 «Илҳом сатрлари».
21.40 «Фармед».
21.50 «Келгуси ҳафтада».
22.00 «Даракчи».
22.10 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.50 — 00.25 Видео — «О».

III

17.40 Дастурнинг очилиши. Эълонлар.

*

Россия жамоат телевидениеси 17.50 — 22.50

*

22.50 Эълонлар.
22.55 — 23.20 «Панорама».

IV

10.00 «Эй! Тонгингиз хайрли бўлсин!».
10.30 «Эртакларнинг сеҳрли олами».
12.00 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида).
12.10 Эълонлар.
12.15 «Парле ву франсэ». Француз тили ҳамма учун.
12.45 «Жонли сайёра».
13.05 — 13.35 «Савол-жавоб». Хотин-қизлар учун дастур.

* * *

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.

РОССИЯ ОЙНАИ ЖАҲОНИДА

ДУШАНБА, 6 МАЙ
РЖТ

18.15 «Телеэсдаликлар». Аркадий Райкин
18.35 «Мусиқани топ»
19.05 «Мен нима учун тирикман?» фильмида инсон тақдири
19.45 «Хайрли тун, кичкинтойлар!»
20.00 Время

«РОССИЯ» КАНАЛИ. ДУБЛЬ 4

20.25 Фортедан пьяногача
21.00 Вести
21.30 «53-йилнинг совуқ ёзи». Бадиий фильм

СЕШАНБА, 7 МАЙ
РЖТ

6.30 Телетонг
6.30, 7.00, 7.30 — Кун янгиликлари, об-ҳаво
6.50 — Монетний двор
7.05 — Эрталабки бадантарбия
7.15 — Қонун чиқарувчи
7.40 — «Огонёк»

х х х

18.10 Тигиз вақт
18.35 «Мусиқани топ»
19.05 «Мавзу»
19.45 «Хайрли тун, кичкинтойлар!»
20.00 Время

«РОССИЯ» КАНАЛИ. ДУБЛЬ 4

20.55 Ўзи ўзига режиссёр
21.20 «Келажак билан синаш». Бадиий фильм (АҚШ)
23.05 Вести

ЧОРШАНБА, 8 МАЙ
РЖТ

6.30 Телетонг
6.30, 7.00, 7.30 — Кун янгиликлари, об-ҳаво
6.50 — Монетний двор
7.05 — Эрталабки бадантарбия
7.15 — Қонун чиқарувчи
7.40 — Услуб

х х х

18.10 Тигиз вақт
18.35 «Мусиқани топ»
19.05 «Эслашимиз учун...». В. Ивашов. Л. Филатов олиб боради
19.45 «Хайрли тун, кичкинтойлар!»
20.00 Время

«РОССИЯ» КАНАЛИ. ДУБЛЬ 4

20.25 «Муром йўлагида». Бадиий фильм
22.00 Вести

ПАЙШАНБА, 9 МАЙ
ҒАЛАБА КУНИ
РЖТ

6.30 Телетонг. Байрам сони

х х х

18.20 Олег Даль «Женя Женечка ва «Катюша» фильмида
19.45 «Хайрли тун, кичкинтойлар!»
20.00 Время
20.45 Уруш фахрийлари «Муъжизалар майдони» кўрсатуви меҳмони
21.00 Ғалаба кунига аталган мушакбозлик
21.05 «Муъжизалар майдони» (Давоми)
21.55 Татьяна Самойлова. М. Калатозовнинг «Турналар учмоқда» фильмида

«РОССИЯ» КАНАЛИ. ДУБЛЬ 4

19.20 «Полинин билан юз берган воқеа». Бадиий фильм
21.00 Вести
21.35 «Лейтенантлар». Г. Бакланов ва Б. Васильев ҳикоя қиладилар

ЖУМА, 10 МАЙ
РЖТ

7.45 Динара Асанованинг «Қизилиштоннинг боши оғримаяпти» фильми

х х х

18.05 Рязановнинг барча фильмлари. «Қароқчи чоллар»
19.45 «Хайрли тун, кичинтойлар!»
20.00 Время

«РОССИЯ» КАНАЛИ. ДУБЛЬ 4

19.25 О. Борисов П. Тодоровскийнинг «Бош кўча бўйлаб оркестр билан» фильмида
21.00 Вести
21.35 Петр Мамонов «Таксиблюз» фильмида

ШАНБА, 11 МАЙ
РЖТ

17.00 «Олтин серия». 1974 йил. «Италияликларнинг Россиядаги ғаройиб саргузаштлари»
18.59 «19.59»
20.00 Футбол. Россия кубоги. Финал
21.10 Қўшиқ-96
21.50 «Кунлар»

«РОССИЯ» КАНАЛИ. ДУБЛЬ 4

19.50 Людмила Гурченко билан шанба оқшомида
21.25 Икки хил қиёфа
22.20 Вести
22.50 Чарльз Бронсон «Муҳаббат ва уқлар» фильмида (Буюк Британия)

ЯКШАНБА, 12 МАЙ
РЖТ

17.20 Инсон ва қонун
17.50 Рязановнинг барча фильмлари. «Тақдир ҳазили ёки қушдек енгил бўлинг!» 1-серия.
19.45 «Хайрли тун, кичкинтойлар!»
20.00 Время
20.40 «Тақдир ҳазили ёки қушдек енгил бўлинг!» фильмининг 2-серияси

«РОССИЯ» КАНАЛИ. ДУБЛЬ 4

20.35 Рек-тайм
20.45 Репортёр
21.00 Кўзгу
21.55 «К-2» тақдим этади
22.45 Ксюша ҳузурида
23.15 Ҳафта таҳлили

Ушбу дастурни «Заковат» жамғармаси ижозатисиз чоп этиш қатъиян ман қилинади.

БАЙРАМЛАРИ КЎПДИР БУ ЭЛНИНГ

(Боши 2-бетда).

Илк учрашув Муборак газни қайта ишлаш заводида корхона меҳнаткашлари вакиллари билан газета жамоаси иштирокида давра суҳбати тарзида бошланди. Суҳбат Республикамиз Президентининг **«Халқимизнинг йўли мустақиллик, озодлик ва туб ислоҳотлар йўлидир»** китоби, дипломатик корпус вакиллари, журналистлар билан бўлган учрашувларда сўзлаган нутқлари ҳамда яқиндагина эълон қилинган «Ўзбекистон Республикаси Ёшларининг «Камолот» жамғармаси тўғрисида»ги Фармони муҳокамасига бағишланди. Пировардида давра иштирокчилари бугун мамлакатимизда олиб борилаётган сиёсатни одилона йўл деб, муҳтарам Президентимизни ҳар қандай шароитда ҳам қўллаб-қувватлашларини якдиллик билан билдирдилар.

Кўнгилли ва дўстона ўтган давра суҳбатидан сўнг меҳмонлар «завод ичидаги завод» деб фахр билан тилга олинадиган 10-механика ва таъмирлаш цехига ташриф буюрдилар. Байрамнинг бадиий қисми шу ердан бошланди. Ижодий жамоага ҳамроҳлик қилган «Зарафшон» ансамблининг хонанда ва рақкосалари ўз санъатларини намойиш этиб, меҳнаткашларга хуш кайфият улашдилар. Тушлик баҳонасида бир пасгина тин олган оғир дастгоҳлар овозини ишчиларнинг хушчақчақ қийқириқлари босиб кетди.

— Зап ажойиб, санъатсевар халқимиз бор-да, — деб ҳайратини яширолмади Ўзбекистон ва Қорақалпоғистон халқ артисти, хушовоз хонанда Аҳмаджон Шукуров. — Мен ижодий сафарлар туфайли дунёнинг жуда кўп давлатларида бўлганман. У ерларда ҳам санъатга, куй ва қўшиққа эътибор кучли. Аммо бизнинг халқимиздаги ошуфталик барибир ўзгача-да.

Аҳмаджон аканинг сўзларини тинглаб, у кишини Муборакка таклиф қилганимиздаги ҳолатларини эсладим. «Қашқадарёнинг чекка туманига боряпмиз. Манзил олисроқ. Қийналиб қолмасмикансизлар», деб истиҳола қилгандим ўшанда. Ичимда эса «Ишқилиб борамиз десинларда. Йўқса, минг-минглаб ишқибозларга нима деб баҳона қиламиз» дея хавотирланиб турдим. «Муборак жуда қадимий, табаррук қадамжоларимиздан.

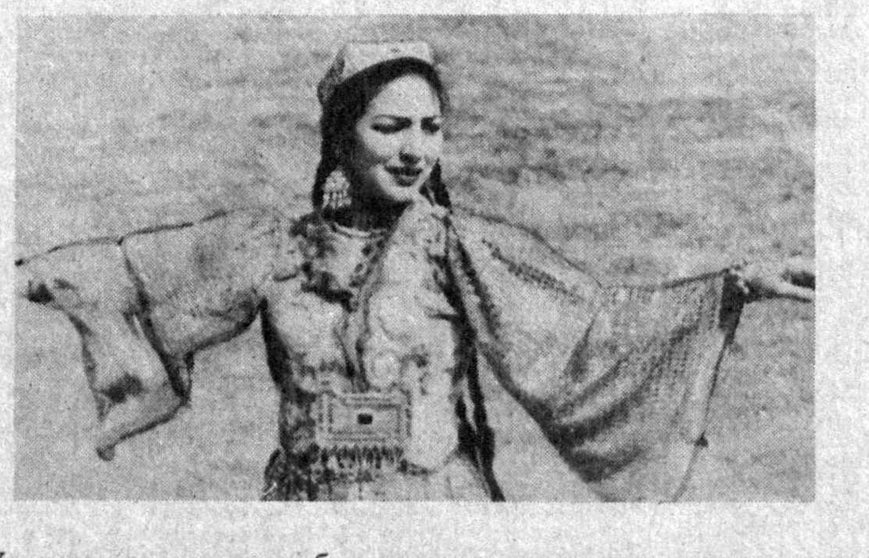

У ернинг тарихидан хабарим бор. Занжирсаройни эшитганмисиз?... Соҳибқирон бобомизнинг қадамлари теккан зиёратгоҳлар ҳам анча. Биздан кўнглингиз тўқ бўлсин, байрамга албатта борамиз», деб елкамдаги «юк»ни ағдариб юборгандилар ўша дамда. Аҳмаджон аканинг томошабинлар завқидан руҳланганларини кўриб кўнглим жойига тушди. Хайрият, учрашув яхши бошланди.

Куннинг иккинчи ярмида тантаналар туман марказидаги янги ўйингоҳга кўчди. Шу куни салкам ўн беш минг томошабин қўшалоқ байрамнинг шоҳиди бўлди. «Туркистон» газетаси кунлари» муҳташам ўйингоҳнинг очилиш маросимига уланиб кетди. «Зарафшон» ансамбли яккахон хонандалари Муродилло Норқулов, Замира Намозоваларнинг қўшиқлари тингловчиларни сел қилди. Шу ансамбл рақкосалари Лола Рихсиева ва Шоҳида Эргашеваларнинг дилўртар рақслари янги майдондаги илк ўйин бўлди, деб айтсак муболаға эмас.

Тантана давомида мухлислар газета ижодий жамоасига ўзларини қизиқтирган саволлар билан мурожаат этиб, чоп этилаётган материаллар хусусида таклиф ва мулоҳазаларини билдирдилар.

— Биз «Туркистон»ни мамлакатимиздаги энг обрўли нашрлардан бири сифатида биламиз, — деди ўзини Муборак газни қайта ишлаш заводи техника бўлими технологи деб таништирган Бахтиёр Ганжиев. — Аммо тиражи камлиги учунми газета ўқувчиларга етиб бормаяпти. Газетани сотувга кўпроқ чиқариш керак. Агар одамларнинг кўнглидаги гапларни, уларнинг қувончи, дардини саҳифаларга олиб чиқаолсангизлар, газета дўконларда қолиб кетмайди. Нега ёшлар газетасида ихтирочи олим, шоир ва ёзувчи тенгдошларимизнинг асарлари ёки улар ҳақидаги материалларни кам ўқиймиз? Мунозарали мақолалар жуда оз. Ахир, ҳақиқат баҳсларда туғилади-ку. Хафа бўлмангизлару, газета 18-20 ёшлик йигит ва қизларнинг шижоатини, соддалигу ҳайратини ўзида тўла акс эттиролмаяпти...

Аччиқ ҳақиқат ҳамиша ширин ёлғондан яхши, деган нақлга биноан мухлисларимизнинг танқидий мулоҳазаларини жон қулоғимиз билан тингладик, ён дафтарчамизга қайд қилиб олдик. Газета чиқаришда бу фикрлардан фойдаланишга сўз бердик. Бу пайтда эса...

Саҳнага «Мўтти» — Шерали Ҳожиев таклиф қилинганда олқишлардан ер у осмон гумбирлаб кетгандек бўлди. Яқиндагина Ўзбекистон ёшларининг мукофотига сазовор бўлган, Республика қизиқчиларининг кўрик-танлови ғолиби Шерали Ҳожиев ичакузди ҳангомалари билан бир зумда ўйингоҳга «хўжайин» бўлиб олди. Унинг аскияларига минг-минглаб томошабин жўр бўлиб жавоб қайтараётганини кўриб, беихтиёр «иқтидорингга балли, ижодингга кўз тегмасин» деб қўйдик.

Шу куни ранг-баранг мулоқот ва томошалардан руҳланиб кетган Олий табақа мастерлар командалари сафида қатнашаётган Муборакнинг «Машъал» футбол жамоаси Урганчнинг «Динамо» жамоаси билан ўйнаб, 2-0 ҳисобида ғалаба қозонди. Футболни бошдан охиригача ишқибозлар билан бирга томоша қилган Шерали Ҳожиев: «Машъал»чиларга бизнинг пойиқадамимиз ёқди. Энди ҳар ўйинига келамиз», деб барча йиғилганларни яна хушнуд этди.

Қуёш аста-секин ўз нурларини йиғиб, тун чодирини ёя бошлаган бўлса-да, ҳеч ким тарқалишни хаёлига келтирмасди. Шунда бир ҳақиқатни англадик. Тинчлик, хотиржамлиги бор эл байрам қилса ярашаркан!

Сирожиддин РАУФ,
«Туркистон» мухбири.

ТАҲРИРИЯТДАН: Муборак ҳақидаги материалларни тайёрлашда кўмаклашган журналистлар Ю.СИДДИҚОВ, М. КОМИЛОВ ва Ф. СУЛТОНОВларга миннатдорчилик билдирамиз.

ЭЪТИБОРДАН МАМНУНМИЗ

«Туркистон» газетаси кунлари» ҳақида кўп ўқиб, кўп эшитганмиз. Бу байрам корхонамиз жамоасида ҳам катта таассурот қолдирди. Қолаверса, у Президентимизнинг «Ўзбекистон Республикаси Ёшларининг «Камолот» жамғармаси тўғрисидаги» фармонлари эълон қилинган бир пайтда ўтганлиги билан ҳам қадрлидир.

Заводимиз ишчи ва хизматчиларининг катта қисмини ёшлар ташкил қилади. Республика «Камолот» жамғармаси тузилганлиги барча йигит ва қизларимизни мамнун этди. Биз ёшларнинг ижтимоий-иқтисодий муаммоларини ҳал этиш масаласига давлатимиз томонидан алоҳида эътибор қаратилганлиги, уларнинг ҳуқуқ ва манфаатларини ҳимоя қилиш ҳамда ҳар томонлама маънавий, ақлий ва жисмоний камол топишлари учун кенг имкониятлар яратилганлигини эътироф этамиз.

Муҳаббат САФОЕВА,
Муборак газни қайта ишлаш заводи ёшларининг етакчиси.

Муборак илҳомлари

ШУКРОНА

Биз Ҳумо атадик учқур замонни,
Гоҳо фаҳм этмадик яхши — ёмонни.
Аммо собит сақлаб дилда иймонни,
Ғовларни соғ-омон енгиб ўтдик биз,
Шукур, шу кунларга омон етдик биз.

Ғовлардан соғ- омон ўтмади кўплар,
От солди манзилга етмади кўплар,
Вале ноумид ҳам кетмади кўплар,
Орзулар жиловин маҳкам тутдик биз,
Шукур, шу кунларга омон етдик биз.

Гоҳо тақдир тоши ёрди бошимиз,
Қисматдан ўкиндик тўкиб ёшимиз,
Лекин сўнгани йўқ шеър — қуёшимиз,
Бу кунни соғиниб узоқ кутдик биз,
Шукур, шу кунларга омон етдик биз.

Шундай яралганми азалдан ҳаёт,
Кун ва тун аталган бешафқат сайёд,
Гоҳо зор йиғлатар, гоҳ кулдиради шод,
Ҳар доим юзимиз нурга тутдик биз,
Шукур, шу кунларга омон етдик биз.

ҚОЛГАЙ

Кетарман оқибат бир кун,
Кўзингда қатра ёш қолгай.
Келар ҳижрон — жафоли тун,
Висол доғида бош қолгай.

Юлдуз эшитгин оҳимни,
Ёмғир ювиб гуноҳимни,
Шамоллар қучса моҳимни,
Юракда рашку лош қолгай.

Ҳаёт исми жафо сенсиз,
Кўнгил уйим қаро сенсиз,
Бошимга юз бало сенсиз
Ёғилгай, дилда тош қолгай.

Жоним, қўйгил, аразларни,
Чил-чил этиб ғаразларни,
Сўйла, севгидан розларни,
Ўсма кетар-да, қош қолгай.

Қурбон ФАРҲОД ҚАРЛИҚИЙ

БАНКРОТЛИК ВА СУД ТАЖРИБАСИ

3 май куни Ўзбекистон Республикаси олий хўжалик судида «Банкротлик тўғрисидаги ишлар бўйича суд тажрибаси» мавзусида илмий-амалий семинар бўлди. Семинарда республикамиз хўжалик судларининг раислари, ҳуқуқшунослар, уларнинг МДҲ мамлакатларидаги, ГФР ва АҚШдаги касбдошлари, шунингдек Ўзбекистон вазирликлари ва идораларининг вакиллари иштирок этди. Семинарнинг мақсади банкротлик тўғрисидаги ишлар бўйича суд тажрибасини умумлаштириш, ўзаро фикр алмашиш, меъёрий ҳужжатларни талқин қилишда ягона қарорга келишдан иборат.

Учрашувда хўжалик судларига тушаётган ишларни кўриб чиқишнинг ўзига хос жиҳатлари, судда банкротлик тўғрисида иш қўзғатишнинг муҳим пайтлари ва бошқа масалалар муҳокама қилинди. Семинар иштирокчилари хорижий касбдошларининг нутқларини катта эътибор билан тингладилар. Улар хорижий мамлакатларда банкротлик-ка доир ишларни юритиш тажрибаси билан таништирдилар.

Мамлакатимизда фойда келтирмайдиган корхоналарга нисбатан қаттиқ чоралар кўриш зарурати етилган ҳозирги пайтда бу муаммога жиддий қараш айниқса муҳимдир. Статистика маълумотига қараганда, саноатимизда 750 та, қишлоқ хўжалигида 200 та ана шундай корхона мавжуд. Шу кунгача банкротлик бўйича 200 га яқин иш қўзғатилган бўлиб, 70 дан ортиқ корхона банкрот деб эътироф этилган.

— Бу мавзу ҳали яхши ўрганилган эмас, — деди семинарда Республика олий хўжалик судининг раиси М. Абдусаломов. — Бу йўналишда фаолиятимиз бошланганидан буён жуда кўп қийинчиликларга дуч келдик. Шу сабабли билимларимизни чуқурлаштириш, амалда бундай ишларни кўриб чиқиш усулларини пухталаштириш зарурати туғилди.

(ЎзА).

Юрак тубидаги сўзлар

КЎНГИЛДАН ТОМГАН ТОМЧИЛАР

Мен феъл-атворимга тушунадиган одамни топдим деб юрибман. Аксинча, ўзим сенга кўникадиган, кўника бошлаган эканман.

Авваллари йиғлаб кўнглимни бўшатардим. Энди ичимга ютаман.

Юрагим санчадиган бўлиб қолган. Юрагимдаги санчиқ чиқиб кетолмаган дардлармикин...

Кутишни ёмон кўраман. Шунинг учун ҳам худо мени куттириб жазолайди.

Кўринмай кетдинг. Мени енгишнинг йўлини ахири топибсан-да.

Ҳаёт мураккаб — чидайверамиз. Эртага йиғлашимизни биламиз — бугун кулаверамиз. Ўлим ҳақлигини биламиз — яшайверамиз. Фақат ўзимизни тушунмаймиз. Тушунган кун ҳаётнинг қизиғи қолмаслиги аниқдай. Шунинг учун ҳам худо бизга бу тенгсиз тушунчани умримиз тугаган кун ато этади.

Бошида сени кўрарга тоқатим йўқ эди, энди сенсиз тоқатим тоқ. Кўнгилнинг телбалиги рост.

ЎЗЛИК

Менга булбул овозига ўхшатиб сайра, дейишди. Гарчи ўхшатолмаган бўлсам-да, булбулнинг овозига ўхшатолганимга ишонтиришди. Қоғоздан қанот ясаб, «сен қушсан, уч» дейишди. Қоғоз-қоғоз-да, учолмадим, йиртилиб кетди. Барибир учувчи мавжудотсан деб уқтиришдан чарчашмади.

Бир куни менга балиқдек сузмоқ машқини ўргатмоқчи бўлишди. «Сен сув остида ҳам бемалол суза оласан, балиқ бўла олишингга ишонамиз» дейишди. Сўнг яна ва яна шундай ҳолат: уқтириш, мажбурлаш, ўхшатиш давом этаверди. Бу сўнгсиз таҳқир занжири мени бир куни сабру-бардош косамни тўлдириши аниқ эди. Ахир улар менинг тирик мавжудот эканлигимни, менда ҳам ўлмас ва кучли руҳ борлигини тасаввур ҳам қила олишмас эди. Уларнинг назарида мен ҳиссиз, темиртан эдим. Бунга ҳатто ўзим ҳам ишона бошлаган эдим.

Бир куни эрта тонг уйғонсам оппоқ шуъла тушиб турган дарчамдан кимдир мени имлаяпти. Ҳарчанд ҳаракат қилсам-да, туролмайман. Ҳалиги нур кўз ўнгимда ғафлатни, мени банди қилган ғафлатни бор кучи-ла буға бошлади.

Мен кенг далада оёқяланг кетаяпман. Мен учиб ҳам, сузиб ҳам эмас, юриб кетаяпман. Орқамдан сонсиз ҳайрат ва алам кўзларидан отилган ўқлар сели ёғилади, ғайритабиий овозлар: Бу ким бўлди? Нима бу? Қандай мавжудот? Кимга ўхшайди? Тўхтатинг!

Кетаяпман. Мен бу ҳолатда на булбулга, на баҳайбат қушга, на балиққа ўхшардим. Оёқларим заминнинг ёқимли тафтидан сармаст эди.

Бу тенгсиз ҳолатда мен ахир бир бутун — Ўзлик эдим.

Дилором РАҲМАТОВА.
Самарқанд.

• СПОРТ • СПОРТ • СПОРТ

Теннис

ҒОЛИБЛАР АНИҚЛАНДИ

Фарғонада теннис бўйича халқаро «Челенжер» турнири ниҳоясига етди. Қарийб бир ҳафта давом этган ушбу нуфузли беллашувда 25 хорижий мамлакатдан келган энг сара теннисчилар ғолиблик учун кураш олиб борди. Мусобақалар қизиқарли ва муросасиз беллашувларга бой бўлди. Турнирда франциялик теннисчи Стефан Симиан ғолиб чиқди. У ҳал қилувчи беллашувда исроиллик Ноамберни мағлубиятга учратди. Жуфтлик курашларида эса ҳиндистонлик Махеш Бупати ва Лиандер Паес америкалик Жефт Грант ва венусуэлалик Моррис Руани доғда қолдириб ғолиблик шоҳсупасига кўтарилди.

Ғолибларга совринларни вилоят ҳокими Мирзажон Исломов топширди.

Оғир атлетика

СПАРТАКИАДА ЯКУНЛАНДИ

Самарқандда Ўзбекистон Республикаси биринчи спартакиадаси дастурига киритилган оғир атлетика бўйича мусобақалар якунланди. Унда Қорақалпоғистон Республикаси, барча вилоятлар ва Тошкент шаҳридан ташриф буюрган турли вазндаги юзга яқин спортчи тўрт кун давомида куч синашди. Умумкоманда ҳисобида фарғоналиклар биринчи, андижонликлар иккинчи, Қорақалпоғистон спортчилари учинчи ўринни эгаллади.

Футбол

КУРАШ ТОБОРА ҚИЗИБ БОРМОҚДА

Футбол бўйича республика олий ва биринчи лига командалари ўртасида Ўзбекистон бешинчи миллий чемпионатининг учинчи тури якунланди.

МҲСК ва «Навбаҳор» жамоалари 7 тадан ҳол тўплаб, чемпионатда пешқадамлик қилишмоқда. «Нурафшон»га 0:1 ҳисобида ютқазган ўтган йилги республика чемпиони «Нефтчи» жамоаси ҳисобида 6 та ҳол бор.

Биринчи лигада Чирчиқнинг «Кимёгар», Зарафшоннинг «Прогресс», «Ғазалкент» ва Навоийнинг «Зарафшон» командалари 9 тадан хол тўплаб, пешқадамликка даъвогарлик қилишмоқда.

Мусобақанинг навбатдаги тўртинчи тури 12 майда бошланади.

(ЎзА).

Газета саҳифаланаётганда:

БОЖХОНАЧИЛАРНИ АЛДАБ БЎЛМАЙДИ

Мис чиқиндиси билан лиқ тўла «КАМАЗ» машинаси ҳайдовчиси Б. исмли кимса божхона ходимларини лақиллатмоқчи бўлди. Маълумки, махсус рухсатномасиз рангли металларни Ўзбекистондан ташқарига олиб чиқиш қатъиян тақиқланган. Бироқ у тунда тўрт тонна мисни Янгиқўрғон туманидаги қишлоқ йўлларидан бири орқали қўшни республикага пинҳона олиб чиқиб кетмоқчи бўлган.

Чегарада машина текшириш учун тўхтатилди. Божхона хизматчилари машина ҳайдовчисидан ноқонуний олиб чиқиб кетилаётган юк ҳақида бирон тайинли гап олишолмади. Энди тергов ходимлари бунчалик кўп миқдордаги қимматбаҳо рангли металл қаерда ва қандай йўл билан тўплангани ҳамда унинг ҳақиқий эгаси ким эканини аниқлайди.

Қонунга хилоф равишда амалга оширилмоқчи бўлган бундай «Экспорт»нинг олди олингани — Наманган вилояти божхона ходимлари фаолиятидан бир мисол, холос. Сўнгги икки ой мобайнида 160 марта республикамиздан ташқарига ноқонуний мол олиб чиқиб кетилаётганида ушланган қонунбузарлардан давлат бюджети ҳисобига уч миллион сўмдан ошиқроқ пул ундириб олинган.

(ЎзА мухбири).

КЕЛГУСИ СОНДА:

- **Божхона бекати**
- **Номинг ўчсин, уруш!**
- **Аёл орзуси**

Билдириш

Масъулияти чекланган «Тадбиркор» жамияти тугатилди.

«ЎЗБЕКДАВЦИРКИ» БИРЛАШМАСИ
Тошкенбой ЭГАМБЕРДИЕВ номидаги
ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА
(Ҳадра майдони)

Томошаларда ўргатилган туялар, айиқлар, кучуклар, баҳайбат илонлар ва бошқа ҳайвонлар иштирокидаги қизиқарли ўйинлар томошабинларга завқ-шавқ бағишлайди.

Томошалар 2 қисмдан иборат ранг-баранг дастурли.

ТОМОШАЛАР:
4-5 май 12.00 ва 15.00 да,
9 Май 12.00 ва 15.00 да,
10-11 май соат 12.00 ва 15.00 да,
намойиш этилади.

Жамоалар бўлиб кириш учун буюртмалар қабул қилинмоқда.
Касса соат 10.00 дан 18.00 гача ишлайди.
ТЕЛЕФОНЛАР: 44-35-91, 44-29-04.

«ЮСТ» МАСЪУЛИЯТИ ЧЕКЛАНГАН ЖАМИЯТ ТАКЛИФ ҚИЛАДИ
«АЛТАЙ» ТРАКТОРИНИНГ М-01 ДВИГАТЕЛИГА ЭҲТИЁТ ҚИСМЛАР:
Плунжер, клапан, картер, қопқоқлар, улаш вали, ёқилғи правода, патрубка, корпус, ҳалқа, гардиш, каллак, каллектор, маховик, валчалар
ШУНИНГДЕК:
НШ-50, 32, 10, НМШ-25 насослари, ПЭ-100/53 таъминловчи насоси (Украина).
7519 ва бошқа подшипниклар
ДУ-50 НЖ лукидонлари
РЗП чопқилари
Каржомалар
«Астра» кир ювиш порошоги
«Ятрань» электр ёзув машинкаси.

Манзилимиз: Тошкент ш., Ҳ. Олимжон метроси, А. Икромов кўчаси», 4

Мурожаат учун телефонлар: 33-22-69, 34-62-34, 23-05-57 (кечки пайтларда).

Муассис:
ЎЗБЕКИСТОН ЁШЛАРИНИНГ «КАМОЛОТ» ЖАМҒАРМАСИ
Ҳомий:
ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ «МАТБУОТ ТАРҚАТИШ УЮШМАСИ» АССОЦИАЦИЯСИ

Бош муҳаррир
Абдуқодир НИЁЗОВ

ТАҲРИРИЯТ:
Қабулхона — 36-56-58;
хатлар бўлими — 36-54-65; тижорат бўлими — 33-79-69, 36-58-48; ижодкор ёшлар — 36-57-52; котибият — 36-55-96.

МАНЗИЛИМИЗ:
700083 Тошкент Матбуотчилар кўчаси, 32-уй
Нашр кўрсаткичи 64607

Муаллифлар **фикри таҳририят нуқтаи назаридан фарқланиши** мумкин.

Реклама ва эълонлар учун тел.: 33-95-97, 33-79-69

Рўйхатдан ўтиш тартиби № 00012
«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси
Буюртма Г. — 0250
Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41
Ҳажми — 2 табоқ. Тираж — 9839.
Газета IBM компьютерида терилди ва саҳифаланди.
Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А-2
Босишга топшириш вақти — 21.00
1 2 3 4 5 6